ეროვნული
ბიბლიოთეკა

3832. გ. 12'43

ეროვნული ბიბლიოთეკა

[illegible]

ხელნაწერი N 72.

გადაწერილია [illegible] 1784 წ.,

[illegible]

[illegible] 1777 წ.

XIV, 128 ფ. (10×16)

291.5

ႩႨႣႤႨႨႱ ႱႨႬႠႠႰႤ

103

ანუ

წავლა ქუეყანისა ზედა მეცნიერად ცხოურებისა :

რუსულით ქართულსა ენასა ზე და გარდმოღებული . არხი დიაკონ ისა :

გაიოსისმიერ :

რომელიცა აწ არს . არხი მანდრიტი და თელავისსემინარიის რექტორი :

წელსა . 1777 .

მოსკოვს :

F 256

მისს უგანათლებულეს
ობას
მეფის ქაიხოსროს ას
ულს.
[illegible]

უმდაბლესად
მოვახსენებ.

FS 3832
09

უგანათლებულესო
მეფის ასულო:

უბედნიერეს ჟამად ვრაცხ დროსა მას, ოდეს ღირს ვიქმენ მსახურებად ნაცვალსა თქუენ მიერისა ჩემდამო მოწყალებისასა, ვინათგან ურიცხვნი მოწყალება თქუენის უგანათლებულესობისა მაწუევდა ვითარმე თანამდებობისა ამის აღსრულებასა:

ხოლო ოდეს მივიღე ბრძანება თქუენ მიერ ესე ვითარისა სასარგებლოსა წიგნისა გარდმოღებად რუსულით ქართულსა ენასა ზედა, მყისვე ხელ-ვყავ გადმოღებად. შრომისა არა რად შემრაცხ

უფალმან, ვინათგან ამის მიერ დამტკიცებას საუკუნოდ სურვილი სიბრძნის მოყვარებისა თქვენისა, და ჩემ მიერ ნაცვალი მოწყალებისა მის, რომელსაცა ურიცხჳად ვჰგრძნობ ჩემ შორის და მარადის ცა ვეგები ამისსა მადლობასა შინა:

თქვენის უგანათ-
ლებულესობის

უკანასკნელი მონა და მლო-
ცველი
არხი დიაკონი გაიოს:

პატიოსანნო მკითხ
ველნო :

Ⴓკეთუ მართალარს სიტყუა იგი ბრძენთა. ვითარმედ ფრიად კეთილარს სწავლა იგი რომელიცა ასწავებს კაცთა ბედნიერად ცხოვრებასა. ვინა ჰმად კადნიერ ვიქმნები მე წინა დადებად თქუენ. ს დმი პატიოსნებისა. წიგნისა ამის ჩემ მიერ თარგმნილისა, რომელიცა ვითარცა ვარდი ფერ შუენიერებს : და მკითხუელთა თუალსა გონებითურთ მიჰზიდავს : ხოლო მიმზიდუელი სუნსა მაცხოვარებითსა თჳსისა მოძღურებისასა მიფენს, და ესრეთ ყოველად ყოველითა კეთილითა ადავსებს მსმენელთა თჳსისა მოძღურების ღთა :

ხოლო ვინათგან მომეხსენებინ მე სი
ტყუა იგი ბრძნისა სოკრატისა. ვითარმ
ედ ვისცა კეთილთა კაცთადმი აქუს ქცე
ვაჲ. ისწავლის კეთილსა ჩუჱულებასა.
ხოლო მცხოვრები ბოროტთა თანა წარ
წყმედს უკანასკნელსაცა გონიერებასა თჳ
სსა. და ვინათგან წერილი არს წარმომა
დგენ ჰაზრისა და გონიერებითისა ვითარ
ებისა პირისა მის. რომელსაცა აღუწერ
თეს იგი ანუ უქმრიეს იგი. ვინა წერილის
მოყუარება(ვიტყუვი წერილის მჳყრობისა
თჳს შორის კეთილისა თანამდებობისა ჰა
ზრთასა) არს ქცევა კეთილთა კაცთა თა
ნა. ვინა წერილის მოყუარება ისწავლის
კეთილსა ჩუჱულებასა:

ფრიად მცირეობენ ჩუჱნ შორის წერი
ლნი იგი მეჳლნი(ესე იგი მეჳლთა ფილ

ოსოფოსთანი) რომელთაცა ეჭურვის მოკ
ლედ და ბრწყინვალედ თჳს შორის. ჰსწავ
ლანი კეთილ წარმართებულნი კაცობრივი
სა ცხოვრებისანი ანუ თანამდებობანი კა
ცად კაცადისა ჩინებისანი. ამისთჳს ვჰგ
ონებ ვითარმედ არა ამაოდ დავშურ გა
რდმოღებად წიგნისა ამის. რომელსაცა
უპყრიეს თჳს შორის სწავლა და მოძღუ
რება ყოვლისა მის რაჲცა თანა აქს კაცა
სა ბრძნებრ წარმართებასა შინი კაცობ
რივისა ცხოვრებისასა:

ხოლო სახელი და გუარი წიგნისა ამ
ის აღმწერელისა უცნაურ არს. და მხოლ
ოდ ესე ოდენ ცხად. ვითარმედ კიტაიელ
თა ბრძენთაგანი არს:

არა რამეგამს აღმწერელისათჳს ვინათ
გან დიდება და ჩინებულება წიგნაკისა ამ

ეს ცხადარს ყოველთა ზრმენთა ენათა შე
და. და ყოველთა ბრბენთადმი. რომელნ
აცა დიდისა წყურვილითა კითხულობენ
და ქებასა მიაწერენ. რომლითაცა გარდა
მებულმან ვიმლიე გამოცად და მაღლისა ჩვე
მისა თარგმნისადმი. მგულეკბელი თქვ
ენთვს საამოდ მეუნალე. და უკეთუ ესრეთ.
მაშინ შევრაცხ უზედნიერესად დროსა
მას რაოდენცა მოცალება მქონდა ამას შე
ნა შრომა :

ჩანაქსს იტყჳალბა
თავთა ამის წიგნ
ისათა :

თავი ა.

შესავალი ა

ნაწილი ა

ა : განხილვისათჳს თავისა თჳსისა :
: ანუ თანამდევრობათათჳს კაცობ-
რივთა თუ ქმნილ, რ განყოფილი წე-
ვრი ას ქუეყნის ერთობისა : თჳ-
თოეული კაცი :
ბ : მდაბალთ ბრძოლ სათჳს :
გ : შრომის მოყუარებისათჳს :
დ : კეთილის შურისათჳს :
ე : კეთილგონიერებისათჳს :
ვ : მტკიცისა და შეუძრველისა სუ-
ლისათჳს :

ვ. კმაყოფისათჳს:

თავი

ა. ზომიერებისათჳს:

ნაწილი. ბ.

ა. სასოებისა და შიშისათჳს.

ბ. სიხარულისა და მწუხარებისათჳს.

გ. რისხჳსათჳს:

დ. შემწყალებლობისათჳს:

ე. დაუშორებელთა ვნებათათჳს და სიყუარულისათჳს:

ნაწილი. გ

ა. ცოლისათჳს:

ნაწილი. დ

ა. მეუღლეობისათჳს:

ბ. მამისათჳს:

გ. ძისათჳს:

დ. ძმათათჳს:

ნაწილი · ე

წინასწარ-მჭედულობისა · ანუ დრო-
ჴა მებრ სხუა დასხუათბისა :

თავი

ა · გონიერებისა და უგუნურებისა-
თ..ს :

ბ · სიმდიდრისა · და სიგლახაკისა-
თჳს :

გ · უფლისათჳს · და სახლეულთა-
ძისთა :

დ · ქელმწიფისათჳს · და ყმათა მი-
ზთა :

ნაწილი · ვ

საზოგადოთა თანამდებობათათჳს :

თავი

ა · კეთილ მოქმედებისათჳს ·
ბ · მართლ მსაჯულებისათჳს :

XIV

ბ · კაცთა მოძღუარებისათჳს ·

ღ · მარტოჲსა. თჳს ·

ვ · სიმართლისათჳს ·

[illegible] ა

სარწმუნოებისა

თჳს ·

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

2

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ი,ცაიის სიბრძნე ანუ სწა
ვლა ქუეყანასა შინა ბედ
ნიერად ცხოვრებისა :

შესავალი

ისმინეთ ქუეყანასა ზედა მცხოვრებნო ქუეყნიერნო • იყავით მდუმარებასა შინა და მიიღეთ ჰატივით მცნებაჲ მაღლისა:

ყოველგან სადაცა ჰნათობს მზე და ჰქრის ქარი • სადაცა არს ყური სასმენელად და გონება გულის ხმის საყოფელად • იყავნ რიგიანი ცხოვრება • და რიგი ჭეშმარიტი ჰატივის ცემასა შინა და აღსრულებასა :

ყოველი

ყოველივე არს ღმრთისაგან. შემძლებე-
ლობასა მისსა არა აქუს საზღვარი. სიბრ-
ძნე მისი არს საუკუნო. და მოწყალებასა
მისსა აქუს უხუება დაუსრულებელი:

იგი ზის საყდარსა თჳსსა ზედა. და სუ-
ლი პირისა მისისა აძლევს ყოველსა ქუე-
ყანასა სიცოცხლესა:

იგი შეასხამს თითოთა თჳსითა ვარსკუ-
ლავთა: და ვარსკულავნი განაგრძელებენ
სვლასა თჳსსა მხიარულებით:

იგი ვალს ფრთეთა ზედა ქართასა. და
ნებაჲ მისი აღესრულების ყოველთა ზე-
და კერძოთა უსაზღუროთა:

წესი დიდებულება და შუენიერება გა-
მოვალს ჴელისაგან მისისა:

ჴმა სიბრძნისა მისისა ცხადად ისმის ყოვე

ლთა

ლთა შორის ქმნილთა მისთა . გარნა გო-
ნება კაცობრივი ვერ მისწუდების მას ;

ჩრდილი მეცნიერებისა კაცობრივის გონიერებისა ჰმსგავსებს მილსა . სიბნელე დაბნელებს ხედუასა მისსა და მოტყუებს ;

გარნა სიბრძნე ღუთისა ჰმსგავს არს მეცნიერისა ნათლისა . და გულის ხმის ყოფა მისი , არს წყარო ყოვლისა ჭეშმარიტებისა ;

მართლ მსაჯულება და მოწყალება არიან კუარცხლბეკთა თანა საყდრისა მისისთა ; კეთილ ნაწლეობა და სიყუარული არს გამოხატულ ყოველთა ზედა კელთა მისთა ;

ვინ არს ჰმსგავს ღუთისა . რომელ

ცა შეიმოსს დიდებასა ვითარცა სამოსე-ლსა · ვერ განზომს ძალსა მისსა და შემ-ძლებელობასა · არსა ვინმე მსგავს მისა სიბრძნითა შეუსწორებლისა მას ვინმე მოწყალებითა :

კაცო მან შეგქმნა შენ და ბრძანებითა მისითა დადგინებულ ხარ შენ ქუეყანასა ზედა · სივრცე და თანამდებობა გონებისა შენისა · არიან ნიშნი · დიდებისა და მოწყალებისა მისისანი :

საკვირველად შექმნა სხეულისა შენისა არს საქმე კელთა მისთა · ისმინე ხმა მისი · რომელიცა არს ცხებილ სასმენელად · გულის ხმის მყოფელი მისი სიმდაბლითა · დაამტკიცებს განსუფნებასა სულისა თვისისასა :

ႼႨႢႬႨႱ ႫႤႭႰႨႱႨ
ႧႠႥႨ, Ⴄ,

Ⴂანხილვსათჳს თავისა თჳსისა · ანუ თანა მდებობათათჳს კაცობრივთა · თუვ ითარ განუყოფელი წევრი არს ქუეყან ისა ერთობისა თჳთოეული კაცი :

Ⴈფიქრე თავსა შორის თჳსსა ჵი მოკ ვდაო კაცო · და განიწვე თუ რისათჳს დამძლებულხარ შენ :

Ⴂანიხილე გულს მოდგინებით მალი ჩუ ნი · განსჭურიტე ყოველი სახმარი შენი იფიქრე ყოვლისა მისთჳს რომელთა განცდა გარე მოცულხარ · და ამის მიერ ისწავლე თანამდებობასა ცხოვრებისა შენისასა · და ზიად შენი იქმნების საიმედო :

ნუ აღალებ ბაგეთა შენთა და ნუცა
რას ჰყოფ ჭირვეულად ვიდრემდის არა გა
ნიხილო. ძალი სიტყჳსა შენისა . და შე
მდგომი თჳთოეულისა საქმისა შენისა .
რომლისა მიერ განშორდები შენ ყოველ
სა ავსა საქმესა . და სირცხვილი განვალს
სახლით შენით . სინანული არღა ისტუმ
რებს შენ თანა და მწუხარება არა გაათუ
თხურებს სახესა ჭირისა შენისასა :

ურცხვ არა ალვრასხამს ენასა თჳ
სსა იგი უბრობს ნიადაგ . და განცხუმვის
ჭურჭურებითითა სიტყჳთა თჳსითა მახე
ზა შინა ვითარცა კაცი მლტოლვარე ,
რომელიცა ჭრიჭის გზასა ზედა განურწევ
ელად . და შეიაყარდების მთხრებლისა შე
ნა. ესრეთუწ შეემთხუწვის კაცსა მოქმე

დსა

დსა საქმისასა განუხილველად . თუ რა შეუდგების საქმესა მისსა :

ისმინე ქმა განმჭვრეტელობისა . ვინათგან სიტყუა მისი არს სიტყუა. სიბრძნესა . და კუალი მისი მიგიყვანს შენ შესაპამსა გზისა . სასურველისადმი შენისა მშჳდობით :

ႲႠႡႪ Ⴈ

მდაბალ ბრძნობისათჳს

ვინ ხარ შენ ძეო კაცთა მეგონებელო ეექისა შენისა ბრძნად . რასათჳს მიდღოობ შენ რომელთამე ნაწილთათჳს მიეცემულთა დიდითა ფასითა :

ჳ ორველი ხარისხი. სიბრძნისა არს ესე რათა იცოდე უმეცრებაჲ. შენი უკეთუ თუ გნებავს რათა შეგრაცხონ შენ სხუ

თა

თა უგუნურად მასა განაგდე შენგან უგ უნურებით ჰატივისცემა თავისა შენისა ბრძნად . თვთ საკუთართა ფიქრთა შინა შენთა :

არა რაჲ შეამკობს ესრეთ . შუენიერ ებასა დედათასა . ვითარ სამოსელი არა ძვრ ფასი და წესიერი . ესრეთუწ სიბრძნ ისა უდიდესი შუენიერება არს . რათა გა ქუნდეს შესაფერი ქცევაჲ :

სიტყვანი მდაბალ მბრძნობისა კაცის ანი . მისცემენ სიმართლესა უდიდესსა ბრ წყინვალებასა . და განმზომელნი სიტყუ ათა თჳსთანი აიმულებენ ლტოლუად შე ცთომილებათა თჳსთა :

იგი არა ოდეს ერწმუნების გონიერე ბასა ოდენ თჳსსა . არამედ განიხილავს

ჩრჩევასა მეგობრისა თჳსისასა . და აღჰ-
ირჩევს მჯნითგან სასარგებლოს :

უკუნ აქებს უფროს ქებისაგან . რომე-
ლსაცა არა ერწმუნების იგი . და წყნობს
თავსა თჳსსა ყოველთა უკანასკნელად :

ვ ითარცა საზღვრველი აღამაღლებს მშ-
ჳნიერებასა დღეთასა . ესრეთვე გამოჩ-
ნდების ყოველთა შინა ბრწყინვალებითა
თჳსითა საქმითა მდაბალი ბრძნოსნისა რი-
დილისათა :

გ ანიხილე კაცი სავსე ამაოებითა .
რომელსაცა ჰნახავ შენ : ყოველსა ზედა
ექრმოსა ამისთჳს რათა არჩევნოს კაცთა
თავჲ თჳსი . და ცდილობს დაუცადებელ-
ად . რათა ნახოს იგი ვინ :

ჭ ალნ იგი აღმღებელი თავისა და ჰსზე

ურეს

ურჯეტს შეურაცხიდა თჳალითა ყოვლითა დაურღუმილითა;

ნ ავსე არს უგუნურებითა და ამპარტავანებითა უმეცრებითა თჳსითა ზედა გარნა ვინცა უმაღლეს მისა არიან, დასცინიან ამპარტავანებასა და სირეგვენესა მისსა:

უ გულებელს ჰყოფს ჰრჩევათა სხუათასა; და მინდობილარს ჭკუასა ოდენ ზედა თჳსსა; და ცდილობს სხუათა რჩევათა დაუენებასა;

ნ ავსე ამაოთა ამით და ცრუთა ჰაწრეთა და ქმნითა, დაჰხსნებს ყოველსა სიხარულსა თჳსსა ამას ზედა, რათა ესხმოდეს ქებაჲ თჳსი, და ლაჴვრაკობდენ მისთჳს ყოველსა დღესა:

ი. გი მიიღებს დიდსა წყურვილითა ქებასა

ანა თჳსსა. და ამისთჳს ჭჳლობენ მას მღ
იქუნელნი:

ႪႭႺႥ, Ⴂ

ყრმის მოყვარებისათჳს

ჳითარცა დრო წარსრული მოქცევად არღა შესაძლებელარს. ეგრეთვე არა ძალგიცს შენ ცნობად. იცოცხლება მომავალსა დროსა ანუ არა. მაშა ამისთჳს არღარა დაჰკარგებ შენ ჟი ვასნერ, ნადო კაცო. თჳნიერამისა. რათა მოიკმარო შენ სასარგებლოდ აწინდელი დრო. ნუ ჰქნ უხარ გაქლილისთჳს დროჲსა. და ნურცა გარდასდებ საქმესა შენსა მომავალისთჳს დროჲსა:

ერთი ოდენ წამი არს შენი. რომლითცა შემძლებელ ხარ დატკბობად. და შე

მდ

მდგომიარს წიაღთა შ̃ინსა მოწყალებისა
დროებსათა • და თუ რა ღ̃უწმის მისცან
არა იყო შენ :

ა დასრულე ჰსწრაფლ განზრახულო
შენო • და ნუ დაუტევებ მწუხრადმდე • რამ
ქმნად შესაძლებელ იყოს განთიად :

მ ცონიერება არა ოდეს ჰყოფავს სიგლ
ახაკესა • და მოწყინებასა • ხოლო ქმნა
კეთილისა საქმისა ჰყოფს სიამოვნესა
და მხიარულებასა :

შრომის მოყუარება და მალი კელისა
მუშაობასა შ̃ინსა • ჰსძლევს სიგლახაკესა
და წადიერითა მისითა განაგრძებენ დრო
სა გულსმოდგინედ :

ვ ინ იხილა მოკუდავთაგანმან საუნჯე
განმრავლებული ზანდუკთა შ̃ინსა • და შე

იმკო

ამჯო დიდებულითა სამოსლითა · ვისთჳს უბნობენ პატიოსნებასა ქალაქთა შინა · ვინ მყოფობს რჩევათა შინა სამეფოთა · არა იგია · ვინცა განსდევნა მცონარება სახლით თჳსით · და ჰრქუა მოწყინებასა განმეშორე მე მაკუდინებელო მტერო ჩემო :

იგი აღდგების ადრე · და დაწყუებს გჳან გონებასა თჳსსა მოაცლის ფიქრთა შინა და კორცსა შრომათა შინა · და დაიცუავს ესრეთ სიმრთელით გონებასა კორცითურთ :

მცონარი კაცი ვერ იტჳრთავს თავსა თჳსსა · ღრო დაამძიმებს თხემსა მისსა და მიეცემის უქმობასა შინა · ჰმსგავს არს მკურდმულისა · და არა უწყის · თუ რაჲ

ჰქნე

ჭნევაჲს საქმნელად :

დ დღენი დაბნელდებიან მას . ვითარცა ჩრ
დილი ღრუბლისა . და არა რას უქმევენ
ჭკუასა მეცნიერებისასა . მარადჳს ესხ
მჳმიან სხეულსა შინა მისსა ნიადაგისა
ცუდათბითა . გონებაჲ მისი არს სიბნელე
სა შინა და ფიქრი მისი არეული . იგი ძი
ებს სწავლასა . და არცა მცირისადმი არს
ღონიერი გულს მოდგინებითა სწავლისა :

ნ სახლი მისი არს ურიგობასა შინა . სა
ხლეულნი მისნი არიან მიცემულ წარმწყ
მელობასა და მომთვრალობასა შინა .
და ყოველნი მოსწრაფე არიან დაქცევად
მისსა :

ი ცი მჴედავს ამის ჟამის . არჩევს თა
ვსა და მჴოთეს სასურველსა თჳნიერ ფიქ
რისა

რისა. ჰმსგავსებს იგი მუნამდე გრიგალ-
სა. ვიდრემდის მივიდოდეს წარწყმედისა-
დმი თჳსისა. და სირცხვილი სინანულით-
ურთ მიიყუანს მას საფლავსა შინა:

ႧႠႥႨ Ⴒ

კეთილ შუვრისათჳს

უკეთუ სული შენი ეძიებს პატივსა. უკეთუ ყური შენი ყუარობს ქებასა აღს-
დეგ მტერისაგან. რომლისაგანცა გამოხ-
ულ შენ მისდამი რაჲსაცა ღირს იყო-
შენ:

მ უხსაჲ ესე განმრთხმელი აწ რტოთათჳ-
სთა ვიდრე ცაჲმდე. იყო პირველ ამისა
არა სხვაჲ რაჲმე. ვითარ სტომაქი ოდენ
არა სახედუმლი. არამედ დაფარული ქუ

ბ ა ჩივ

FS 3832
09

ჯმე ქუწყანისა :

ეცადე რათა დიდება მიიღო საქმესა შინა შენსა . ვითარცა იყოს საქმე იგი ნუ დაითმენ რათა წინა გისწრას ვინ გზასა კეთილსა . გარნა ნუ გშურს ღირსება მოყუსისა შენისა . არამედ განამრავლე ნიჭი შენი :

ერიდე შეწუხებად . მეძიებელსა შენ თანა თანასწორისა დიდებისასა . უპატიოთა და შეურაცხითა რაჲთამე ღონითა . განძლიერდი უმაღლესობად მისა . ერთითა ოდენ უმაღლესობითა კეთილისა თჳსებსათა . ესე ვითარითა ღონითა მოიძიებ მისთანა თანასწორისა ღირსებისა . მოგართვამს შენ პატივსა . თუმცა შესლომა საქმისა არა თანა სწორიყოს წადილისა

ღმე

დში შენისა :

უ ურითა. კეთილისა საქმისათა კაცობ
რივი გონება თავით თჳსით ამაღლდების.
ვინათგან ფიქრობს იგი მიდებისათჳს დიდ
ებისა. და ჰმსგავსებს კეთილსა მეწალკო
ტესა სისარულითა. მხილველი ყოვლისა
ხახმარისა განზრახულისადმი თჳსისა :

ა ღიზარდების ვითარცა ხე დაფნისა წყ
ენითა შემწიდროებული და ემსგავსების
არჭივსა. აღსრული ჰაერთა ზედა ვიდრე
სამყაროდმდე ცისა. განხილვისათჳს მზ
ის შუენიერებისა :

ს ახენი დიდთა კაცთანი არიან ფიქრისა
შინა დროსა მილისასა. და დღის ჟამსა
განაწესებს იგი ყოველითა მხიარულებითა
ჰმსგავსებასა შინა მათსა :

წინა

წ ინათუ მიიღებს დიდთა განზრახვ-ათა . და ქცევების აღსრულებად მათდა . სახელი მისი განეფინების კიდემდე ქუეყ-ანისა :

ხ ოლო წინა აღმდგომ ამისა . გული მწუხარისა კაცისა არა სხუა რაჲმე არს . ვითარცა ნავღელი და მწარე . ენა მისი წარ-მოასხამს სამსალასა . და კეთილი მეზობ-ელთა . შემუსრავს განსუენებასა მისსა :

ო ხრავს მარტო ქოხსა შინა თჳსსა . და ბედნიერობა შემთხუეული სხჳსა . არს უბედურება მისი :

ს იძულილი და სიბოროტე აჭმუნვებენ გულსა მისსა . არა იგრძნობს იგი ვერა-რაჲმესა სიყუარულისა ნაპერწყალსა და ჭეშმარიტებისასა . და ფიქრობს ამას .

ჟითამცა სხუანიცა ჰქსცავს მისა იყუნენ.
ქმართბს ყოველსა მალსა შეწუხებად უმ
ყლესისა თჳსისა. ჰსთარგმნის ყოველსა
საქმესა მათსა ბოროტად; დაუცხრომე
ლად ემიებს იგი და ფიქრობს. რათა ჰპო
ვოს ღონე სავნებელად სხუათა. გარნა სი
მულილი ქუ̃ყანისა ჰსდევნ ს მას და უკა
ნასკნელ მოწმოთობის იგი ეგრეთ. ვითარ
ცა ზარდლი ქსელთა შორის თჳსთა:

ႧႠႥႨ Ⴄ

კეთილ გონიერებისათჳს:

Ⴈსმინე. რაჟამს პირველ გამხილოს
შენ კეთილ გონიერებამან. ყურად იღე გა
ნზრახუაჲ მისი. და დაიცევ იგი გულსა
შინა შენსა. ვინაითგან კანონი მისი არს

 სას

სასარგებლო ყოველთა კაცთა · იყავნ
საფუძველი ყოველთა კეთილთა საქმე-
თა · და მმართებელი კაცობრივისა ცხო-
ვრებისა :

ა ღუდევ ენასა და ბაგესა შენსა ლაგა-
მი · რათა არა გამოვიდნენ მუნით ესრეთნი
სიტყუანი · რომელნიცა დაჰკსნიან განს-
ჯენებასა შენსა :

მ ოცაინარი სხუათა მკველობლობასა ზე-
და · გაუფრთხილდი ფერკთაცა შენთა რა-
თა არა წარსცე ქუასა · განმართული ს-
ხუათა შეცოდებისა · ბოროტისა ჩუეულ-
ებისა სიხარულითა · განიცადენ თავისა-
და შენისა საკუთარნი შეცოდებანი :

უ ზომოსა მრავალ მეტყუელებასა შე-
ჰდგების სინანული · ხოლო მდუმარება-

[illegible]ობს

ჯობს უმჯობესსა :

უქამო ამაო მეტყუელება . შემოიდ
ვბს შეურილობასა შინა მოწყინებასა .
ვინათგან ყური დაჭშურების სმენისაგან
მის. სა . და ქმა სიტყუსა მისისა უმეცარ
ულო ჰყოფს ყოველთა შექცევასა :

ნუ აქებ თავსა თჳსსა . უკეთუ არა გნ
ებავდეს შეურაცხ ყოფა სხუათაგან . და
ნურცა აიგებ ვისმე საცილოდ . ამისთ
ჳს ვინათგან . არა რაჲმე არს უმეტეს ამ
ისა საშიშ . ცხადი ხუმრობა არს სამსალა
მეგობრისა . და ვინცა ვერ იპყრობს ენა
სა თჳსსა . თანა შლებ არს რათა ელოდეს
მრავალთა განსაცდელთავანთა წყენათა :

იყავ მარადის მექონ საჭიროთა ნივთ
თა საქმისამებრ შენისა და ჰქმენ ყოველ

ვე რაჲსაცა შემძლებელ იყო. რათა სიფ
რთხილე საქონებთა შენთა სიყრმესა შინა
იყოს ნუგეშად დროსა სიბერისასა :

ნუ იქმ საქმესა სხუასა. გარდა საკუ
თართა საქმეთა შენთა. დაუტევე განმგე
ბელობა სახელმწიფო მათ, რომელთაცა
ეგი რწმუნებულარს :

ნუ დაითმენ. რათა ბედნიერობამან და
ბრმაოს კეთილ გონიერბაჲ. და უხუცბამ
ან ნივთთამან განაგდოს ზომიერება :

იგი რომელიცა მიეცემის ამაოსა წარ
მგებელობასა. იქმნების მწუხარე ჰირუ
ჟლ სიკუდილისა თჳსისა საჭიროთა თჳსსა
ქმართა :

განჭპრმნდი სხუათა მაგალითთაგან.
და კმარებულ ჰყავ შეცთომილებაა მათი.

მმ.

მმართებელად ცხოვრებისა შენისა :

ნუ მიენდობი სხუათა . ვიდრემდის არა გამოსცადო გული მათი . და ნუცა ერწმუნები უმიზეზოდ . თუმცა მიუნდობლობა არს წინა აღმდგომი კაცთ მოყუარებისა გარნა მაშინ მიენდევ მას . ოდეს ჰხედნა ვითარმედ კაცსა მას აქუს პატიოსანი და მართალი სული . ხოლო ჰპოვო რა ესე ვითარი კაცი . მაშინ დაიცვე იგი . ვითარცა საუნჯე ძჳრ ფასი :

ნუ მიიღებ სამსახურსა . კაცისა ან გარისაგან . ვინათგან დაგირწყამს შენ იგი მახესა . რომლისაგანცა ვერა ოდეს გამოიკსნები :

ნუ დახარჯავ მას დღეს . რაჲცა გაწთიად შენდა სახმარ იყოს . და ნუ და-

ტკვებ მას ბრძისა შეთხზვითა . რაჲცა იპოვების წინათვე განხილვითა . ანუ რა ჰსაგანცა ლტოლუად შესაძლებელარს გულს მოდგინებითითა ცდითა შენითა :

ნუ მოუცდი ჭეშმარიტსა ოდენ მიდებისა . ნურცა თჳთ კეთილ გონიერებისა . ვინათგან დღემან არა უწყის . თუ რაჲსა შეიძლებს ღამე :

უჰ გუნურნი არა მარადის იქმნებიან უპატიოებასა შინა . და გონიერნიცა არა ნიადაგ ბედნიერ . გარნა უგუნურნი ვერა ოდეს დატკბებიან სრულითა ბედნიერობითა და არცა გონიერნი იქმნებიან ყოველთჳს ბედნიერობასა შინა :

ႨႢႠႥႨ, Ⴂ

ჭაკიცისა და შეუძრუელისა სჳჳლისათჳს

განსაცდელნი უბედურებანი · მწუხა
რებანი · სასჯელნი და უსამართლოებანი
მრიან ხუნდრნი თვითოეულისა მიკუდავი
ზანი · მცირესა თუ დიდსა ხარისხსა შინა
მყოფისანი და ესრეთ თანა მდევ ხარ შენ
ჯი შვილო სიგლახაკისათ · რათა ეკადლო
კეთილსა დროსა აღჭურვად გონებისა შე
ნისა სიმჴნითა და მოთმინებითა · რომლი
თაცა შემძლებელ იქმნა ტჳრთუად შესა
ფერითა მდგომარეობითა · ხუნდრსა უბე
დურსა ცხოვრებისა შენისასა ·

ვითარცა აქლემი იტჳრთავს სასჯელ
ზა · სიცხესა · შიმშილსა და წყურვილსა ·
და განვლის სილასნა უდაბურსა დაუსუს
ტებელად · ეგრეთვე მამაკაცებრი სიმტკ
იცე განამაგრებს კაცსა ყოველსა შინა

განსაცდელსა :

უშიშარი სული ჰსძლევს ბოროტებასა ხუედრისასა და სულგრძელებაჲ მისი არა დაუჯაბნდების მას, სიტკბოებასა საამოვნებისა მისისასა. არა მიჰყუჱბის სიმტკიცეჲ მისი, და მრისხანებასა მისსა არა შეუშინდების:

სიმტკიცითა ჰმსგავსებს იგი კლდესა ზღვისასა, არა რაჲ მიმჭნეველსა ფიცხელისა ღელვისასა. და გოდოლსა დამყნებულსა წუჱრსა ზედა მთისასა, რომელიცა აღიმაღლებს თავსა თჳსსა ჰაერთა შორის და უსამართლოებითი საქმე ვერ შეარყევს მას. უშიშოება განამაგრებს დროსა სიფრთხილისასა და ძალი გონიერებისა მისისა. არს სიმედოდ საფუძულად მისა:

მივალს იგი ბოროტისა ცხოვრებისა მიმართ ვითარცა მჴედარი მოსწრაფე ბრძოლისადმი. და მოიქცევის ძლევით:

მყუდროებამ სულისა შეამსუბუქებს სიმძიმესა განსაცდელისა მისისასა. და შეუძრველობა მისი ჰსძლევს მას გარნა სული მოშიში შეიმოსების სირცხვილითა. მივალს სისაწყლისადმი: და შთავალს ვიდრე უკუაროებადმდე. მოითმენს ბოროტსა თჳნიერ სიმკნესა რომლითაცა ჰყოფს თავისა თჳსისათჳს უდიდესსა ბოროტსა:

ვითარცა ყლორტი შეირხევის მცირითა მობერვითა ქარისათა. ეგრეთვე სახე მცირისა უბედურებისა მისცემს აღმრწოლარებასა მოშიშარსა სულსა შეაშფოთებს. და დროსა სიფრთხილისასა მიიყუანს მას აღ

სრუ

სრულებისადმი და შთაავლდეს განწირულებასა შინა :

ლოცვა ზ

კმაყოფილისათჳს :

თუ დაივიწყებ ჵი კაცო . ვითარმედ მდგომარეობა შენი ქუეყანასა ზედა განწესებულარს საუკუნოჲთა სიბრძნითა . რომელმანცა იცის გული შენი . ჰხედავს ამაოებასა სურვილისა შენისასა . და მოწყალებით ქწირად უკუნაქცევს ურვსა თჳ თჳსაგან შენისა :

გარნა ვიცით მოყუარებამან მისმან მოიყვანნა წესიერებასა შინა ნივთნი . სარწმუნოდ შიდებისათჳს მათ ყოველთაგან . რომელთაცა აქუსთ სული ჭაგიონსანი და

მარ

მართალი :

გ ამომცდელსა შენსა განუსუფრებლობისა . რომელთა ზედა ჰსჩრავი შენ . არა აქუს წყაროდ სხუაჲ რაჲმე . არამედ უგუნურება ამპარტავანებისა შენისა და უად ვრისა დაუმყრობელობისა :

ნ უ დრტჳნავ მას ზედა . რაჲცა ინება და ჰბრძანა ღთან . არამედ განჰმართე გული შენი :

ნ უ იტყჳ ნურა ოდეს თავსა შორის შენსა კუალად უკეთუ ვიყო მდიდარ და მლიერ ანუ უკეთუმცა მ· ქუნდეს მოსუფნება ვიქმნებოდიმცა ბედნიერ იცი . რამეთუ თჳთოეულსა მათგანსა აქუს თჳსი საჭირ ოება მფლობელობისათჳს მათისა :

გ ლახაკნი ვერა ჰხედუენ . უმდებებსა

და ჭირსა მდიდართსა . ვერა ჰგრძნობენ წყლულსა და მწუხარებასა მათსა მლიერსა . არა უწყიანვე თუ ვითარი მოწყინება არს მოხუცებულობისა და უქმობისა შინა . რომ ღმრთისათჳსცა ოხრავს გულსა თჳსსა :

და ესრეთ ნურავისსა ბედნიერობისა შეიწურვებენ . ოდესცა და ტკბებოდეს მით ვინმე . ვინათგან არა იცი შენ მწუხარებაჲ გულისა მისისა :

კმა ყოფა მცირითა არს სრულება სიბრძნისა . განმამრავლებელი სიმდიდრისა თჳსისა . შეაიოლმავებს მწუხარებასა შინა გარნა კმა ყოფილი გული არს საუნჯე და ფარული . რომელსაცა მწუხარება ვერა ოდეს მიეახლების :

უკეთუ არა დაბრმავდები შენ მავნებ

ელი

ელითა ბედნიერობითა . ვიდრე უჳრთხილ
ობამდე სიმართლისა ზომიერებისა . კა
ცთ მოყუარებისა . და მდაბალ ბრძნობი
სა . არცა იქმნები უბედურ უმეტესითა
სიმდიდრითა :

ხოლო იცია . ვითარმედ ბედნიერობა
პატიოსანი და უცვალებელი . არა განჭჳ
თუს მოკუდავთაგან :

კეთილ მოქმედება . არს გზაჲ ცისა კა
ცისადმი მომყუანი . ხოლო ბედნიერობა
არს საზღუარი მისი . რომლისადმიცა ვერ
შემძლებელარს მიწდომად უწინარეს სი
ცოცხლისა და სრულებისა . და მიღებად
მისთჳს გჳრგჳნისა საუკუნესა შინა სუ
ფევასა ;

ႪႭႺႥႠ, Ⴆ,

ზომიერებისათჳს:

Ო დიდესი ღონე მიებისთჳს ამის ნეტარებისა. არს ამას შინა. ვითარმედ ცამან განგამდიდრა შენ გონიერითა სულითა და სიმრთელითა:

უკეთუ გნებავს რათა სიმდიდრე ესე დაიცუა ვიდრე სიბერემდე. ილტოდე გემოთ მოყუარებისაგან. და დაიფარე თავი შენი გამოუცდელობითა მისითა:

ოდეს წარმოგიდგენს შენ იგი საჭმელთა ტკბილთა. ოდეს ღჳნო ჰბრწყინავს ჭურჭელთა შინა. ოდეს იწადებ და ინებებ განცხრომისა შემოღებასა. მაშინ მოიწყვის შენდა საფრთხილებელი დრო. და

ამისთჳს ჭამს რათა დროსა მას განამკჳრო გონიერებსა შენსა· და უკეთუ უსმენ წინა აღმდგომსა მისსა· მოსტყუვდები და იქმნები განცემულ:

შ ექცევა· რაჲსაცა აღგითქუამს· არა სხუა რაჲმე არს გარდა შეცთომილებისა· ვინაიგან საამოვნობა მისი მიგიყვანს შენ უძლურებისადმი და სიკუდილისა· ხოლო შემდგომად სიკუდილისა იქმნები ტყუჳდ მისა· და იხილავცა შენთანა შემქცეველთა· შეკრულად მონებისადმი სამოვალოობისა მისისა:

ხ ედავ შენ მათ ტყუჳდ დაყოლონოდ და უკეთუ სნეულებისაგან არიან თავის უფალ გონებისაგან უთუოდ მოკლებულ· რომელიცა თჳნიერ ორთა ამათ ყოფად არა

შესაძლებელ არს :

მოკლითა შექცევითა აქუსთ მათ დღე შესაწუხებელ საფიქრებელ და ულხინო ვინათგან მიღებულარს გემო მათგან . რათა არა ტკბილად ერწმუნოსთ . რომელიცა არს რჩეულ საჭმელთა შორის . და ესრეთ მსხუმრველითა წინათუმ მხილველობის . თამოუგიესთ ტანჯუა ღირსი . კმარებისთავს ბოროტად ნიჭისა მის :

ხოლო ვისა ეჰხედავ . მავალსა სიარულითა მსუბუქითა . და სავსესა სიამოვნითა . რომელსაცა განუყულიეს კერძოდ ესე შორისად . ვარდი გამოხატულარს დაწუთა ზედა მისთა . და ცუარითა დილისათა ცხებულ არს ბაგე მისი . სიხარული აღრეული უბიწოებითა და წესიერებითა ჭმბრ

წუე

წყინავს თუალთა შინა მისთა . უბიწო მხ
იარულება გულისა მისისა . არს მიზეზ გა
ლობისა რომლითაცა ჰგალობს გზისა ზე
და თჳსსა :

სახელი მისი არს სიმრთელე . შჳლ ზომ
იერებისა არს მოცალეობით საქმეთა ში
ნა . მჴნი მისნი არიან მტკიცე ვითარცა
მთანი სანტოლოასნი მიმწდომნი მწუერ
ვალითა კერძოთაღმი სამკრჳთისათა :

ესენი უკუე არიან მჴნე და ჰმსწრაფელ
მორბედნი . განიყოფენ ყოველსა სიამო
ვნესა თჳს შორის თანასწორად . მუალნი
და მარღუნი მათნი არიან სავსე ძალითა
და სიმტკიცითა . ჰქმნა საქმისა დღით
გან ვიდრე მწუხრადმდე ჰყოფს შექცევა
სა მათსა :

შ რომა მისცემს მათ მადლსა . და სჳრიმს
უბუქი და სიმრთელიანი დაატკბობს გემ
ოვნებასა მათსა :

წ ინა აღმდგომობა ვნებათა . არს უსა
ამოვნესი საქმე მათთჳს . და დიდება მათი
ჰსძლევს ჩუჳულებასა შეუგუანსა :

შ ექცევა მათი ზომიერებითი . არს გრ
ძელ ჟამოვან . ძალი არს მოკლე . გარნა
ძლიერი და მყუდრო . სისხლი მათი ესო
დენ წმიდა არს რაოდენცა სული მათი .
მკურნალი არად სახმარარს მათთჳს და შო
რს არს სამყოფთაგან მათთა :

უ შიშოება არა მეუფობს შჳილთა თა
ნა კაცობრივთა . ვინათგან სხუათა ჭრ
მყნებია სისხლი მათი :

ი ხილე ვითარმედ არიან იგინი მოშიშ

ეზოსა შინა მაშინ · ოდეს ორგულნი შინ
ოგანსა დროსა განიხილუჲან განცემისათ
ჳს მათისა :

ს იმრთელე · მალი · შუენიერება · და
მამაცობაჲ მათი · ალანთო მათ შორის უკ
რძალუჴლობამან სიყუარულისადმი გჳმ
თი მოყუარებისა · და არიან შებორკილ
ებულ სამყოფსა შინა მისსა · იგი განად
ებენ მათ ჰატივის ცემისადმი თჳსისა და
განავრცელებენ გამოცდილებისა თჳსისა წჱ
ვრნი მისნი არიან ფაქიზნი დაწურილნი ·
და სამოსელი მისი არს მდიდრული და შჱ
ეული · ბოროტ განმწესებულობა ჴკრთების
თუალთა შინა მისთა · და გამოცდილება
წჳის მკერდსა მისსა ზედა · იგი მიჰცემს
მათ წამალსა თითოთა · მოუწოდს მათ ხე

დუდ · და ცდილობს ცთუნებასა მათსა სიტყუათა ტკბილ საამოვნოჲთა :

ივლტოდე ვნებისა მისისაგან · დაიჴევ ყური შენი მაცთურებით სავსეთა სიტყუათა მისთაგან · უკეთუ იხილავ შენ თუალთა მისთა საყუარელთა · უკეთუ ისმენ საამოებასა ჴმისა მისისასა · და აღიძერი მით · მაშინ შეგბორკილავს შენ ბორკილითა საუკუნოჲთა · და მერმე შეუდგების მას სირცხვილი · ჭირი · სიგლახაკე და სინანული · მარღუნი შენნი განჴმებიან უკრმალუშლობისაგან · ჴორცი მოუძლურდების მცონარებითა · მალი და სიმრთელე დაუტევებენ შენ · დღენი შენნი იქმნებიან არა გრძელ ჟამოვან და უპატივო · სნეულებანი განგიმრავლდებიან · და არღავინ იქმნების მოწყირნე შენდა :

ႩႠႰႨႲႨ ႫႭႭႻႭ
ႿႤნებათათვს

ႧႠႥႨ Ⴀ

სასოებისა და შიშისათვს ჿ

Ⴈ ვი . რამეთუ აღუთქუამს ჩუენ იმედ
სა არს საამო ვარდი . დაფარული თუალ
თაგან ჩუენთა . ჰირუმლ დონედ ადუშვე
ლება მასი შესაფერ ჩუენდა უმეტეს არს
ვიდრედა თანამდებობა ჩუენგან მოლოდებ
ისა მისისა . გარნა ქადილი შიშისა მოიც
უამს გონებასა ჩუენსა მლიერისა მმრწო
ლარებითა ჿ

6 უმეთა დაგაუენებს შენ იმედი . ნუცა
შიში . სლუად ქმისაგან უბიწოსა . არამ

ეჲ განემზადე შენ ყოველსა შინა დროსა თანასწორად:

შიში სიკუდილისა. არა შეაძრწუნებს მართალსა. და ვინცა არა იქმს ბოროტსა. ჰკამს რათა არა ეშინოდეს მისგან:

ყოველსა შინა წინათვე განზრახვასა შენსა გაქუნდეს იმედი კეთილ განმსჯელობისაგან. და უკეთუ უიმედო მიღებისა მისსა. მაშინ ვერა ოდეს მიიღებ მას:

ნუ შეირყევის სული შენი ამაოსა შიშისაგან. და ნუცა დაითმენ. რათა გული შენი შევიდეს ფიქრსა შინა მწუხარებისაგან მოგონებისა შენისა:

შიში შობს უბედურებასა. ხოლო იმედოვნება შეეწევის თავსა თჳსსა:

ვით

ვ ითარცა ხოხობი . დევნული მონა
დირეთაგან . დაიფარავს თავსა ოდენ . და
სხეულისა თჳსისათჳს არა ჰზრუნავს . ეგ
რეთვე მოშიშება ჯაბანისა შთააგდებს
დანასხეთქსა შინა დიდსა :

იმედი ცუდი მოატყუებს უგუნურსა
ვარნა გონიერი არა უტყუებს სიხარულ
სა მისსა გულსა შინა თჳსსა :

ყოველსა სახურუმლსა შინა შესხა
ვაქუნდეს წინამძღურად გონიერებაჲ . და
ნუ განავრცელებ იმედსა შენსა სამღუარ
სა ზედა შეუძლებელობისასა :

რომლითაცა ღონითა განმზრახველისა
მჴნისა საქმე დაგვრგვნდების . და გული
მჴნი არა მოიწყულის . უკეთუ მოსტყუვ
ვდეცა იმედითა :

თავი

ႧႠႥႨ Ⴄ.

სიხარულისა და მწუხარებისათ-ჳს:

Ნუ იქმნების სიხარული შენი ძლიერ უზომოდ. რათა დაათროს გონიერებაჲ შენი, და ნურცა მწუხარებაჲ შენი ძლიერ განმდოერდების. რათა შეაიწროს გული შენი, სოფელი ესე ნურარას ჰყოფს შენთჳს ესრეთსა სასიხარულოსა, და ესრეთსა სამწუხაროსა, რათა შემძლებელიყოს, ანუ ამაღლებად შენდა ანუ დამდაბლებად. აწინდელისაგან შენის საზღვრის ზომიერებისა:

განიხილე სამყოფი ესე სამხიარულთაჲ რომელიცა არს გარეგანით შემკულ ცხოველ მხატრობითა დაჰბერავს ხიარუ-

ლებ:

ლებსა . და რომელსაცა შინა განიცდი ხუმრობითა ძლიერთა ყოველგნით შემოკ რებულთა :

დ ედოფალი სახლისა . ჰყვის წინაშე კე რთა თვსთა . რომელიცა მოუწოდს ყოვე ლთა წინაშე სახლისა თვსსა მავალთა . ჰგალობს . ჰყოფს სასიხარულოსა ჴმასა მოწოდებისასა . და იცინის დაუცხრომე ლად :

მ ოუწოდს სახლსა შინა თვსსა შუაბ ად სამოთა ცხოვრებითა . რომლისაცა ჰგონებს ყოფასა სახლსა ოდენ შინა თვ ისსა :

ე სენი იწოდებიან მედ სიხარულისად . სახე მათი ჰსჩანს შეუმზულად და მხიარუ ლად . გარნა უგუნურებითა და სირეგუ

ითა

ითა განაცარებენ ყოველთა საქმეთა თჳ
სთა :

ესენი არიან შემორკილებულ ერთი ერ
თსა შორის ჯაჭჳთა ქმნილითა ყოველისა
მისგან რაჲცა არის ქუეყანასა ამას ში
ნა წარსაწუმენდელნი და სავნებელნი . რო
მელნიცა ისწრაფიან ბოროტისადმი ოდენ
და ჯურღმული დათქმისა განდევნულარს
ფერჳთა ქუეშე მათთა :

მიაქციე ხელუაჲ შენი მეორისადმი კე
რმოსა . და იხილავ ყოფასა მწუხარებისა
სა ქუესა მას შინა . დაჳარულარს ხემ
ბითა . რომელიცა იმალვს ხედვისაგან კა
ცთისა :

გული მისი განბერილარს ოხრვისაგან
ჭირი მისი იტყჳს მწუხარებისა ოდენ სა

ჩივ

ჩივარსა. იგი არა არს კმა ყოფასა შინა
და ფიქრობს უბადრუკებათა თჳს კაცობ
რივთა:

ტ ირილსა შინა განიხილავს იგი ჩუ
ულებითსა საქმესა კაცთა სიცოცხლისა
უსუსურებისა დაუსამართლოებისასა დაუ
ცხრომელად სტჳვიან თვალთაგან მისთა
ცრემლნი. რომლისაცა მიწყწყარიან განმ
წარებულნი საჩივარნი მისნი:

ყ ოველი ნათესავი უჩნს მას სავსედ
უსამართლოებითა. ყოველნი მეგობარნი
მხილუჱლნი მისნი მიიღებენ მწუხარებითსა
თჳსებასა გულისა მისისასა. კმა მწუხა
რებისა და სულმოკლეებისა. მიეცემის მას
დღივ და ღამ:

ნ უ მიიესხლები სამყოფსა მისსა. ვინ

ჲთგან სულთქმა მისი არს მომწყუდეულ. იგი განხმობს ნაყოფსა. და წინაშე ექმნების უყვარელთა დაჭნობასა. შემოკლებითა სიცოცხლისა წალკოტთათა:

განემორე სახლსა მხიარულებისასა. და ნუ შეაცთენ ფეჴთა შენთა მის კერძოდ სადაცა ცხოვრებს მწუხარება. არამედ იჴყარ თავი შენი კეთილ გონიერებითა სამშუალსა კუალსა ზედა. რომელიცა მიგიყუანს შენ საამოთ გზით სადგურსა განსუენებისასა. სადაცა იზრდებიან ყუავილოვანი და კმა ყოფანი. რომელთაცა პირი არს საამოვნო და არა ფრიად მოხარულ. სახე მათი რიგიან და არა მოჭუჭკლ. სიხარულსა და მწუხარებასა სიცოცხლისასა ჰსჭურეტენ იგინი თანასწორად:

მჳნ

მუნით · ვითარცა რომლისამე მაღლის ადგილით · იხილავ შენ უგუნურებასა და უბადრუკებასა მათსა : რომელნიცა გულთა შინა თჳსთა იპყრობენ სიხარულსა · და არა ყვისთ სხუაჲ რაჲმე თან მეგზვეჲ : გარდა სამარადღოსა გეჰოთ მოყუარებისა და მათისა : რომელნიცა განყარებენ დღეთა თჳსთა : სასჯელითა უბადრუკებისა და განსაცდელისა კაცობრივისათა :

მიხედე შენ ერთთაცა და მეორეთა · და უგუნურებითთა მათთა ქცეულთაგან დაიცვევ თავი შენი :

ႧႠႥႨ Ⴂ

Ⴐისხჳსათჳს :

Ⴅითარცა ქარი ბორბალი აღქროლე

ბითა თჳსითა აღმოსთხრის ხეთა წარითჳ
რით • და უსახურ ჰყოფს ჴირსა ქალწულებ
ისა • ანუ ვითარცა მრავალ ქალწულისა • და
მოლოჳსუ ჰყრუეულითა თჳსითა უწესოებისათა
შეურაცხებულებათა • ესრეთცა ტანჯვა ადამ
ულთა რისხვითა • დასჭჳრვენ ყოველთა კაც
ძითა ზედა ოცრებასა • ჭირი და ვნებანი
მრავალ ხელთა შინა მისთა :

მხედრუწული მისი ნუ დაივიწყებ უსუ
ფერებასაცა შესა • და მაშინ თჳნიერ საჴ
ოჩოებისა მოჭდევებ შეცოდებასა სასუ
ჯათა :

არა მიცემული რისხუასა შინა • და
ამღობლებ მუისუ მასჴლსა მომწყუდეულ
სა შენსა საკუთარად • ანუ კეთრებულ ჰყ
ოუ დამდაბლებისადმი მტერისა შენისა :

უკეთუ იტვრთავ მცირესა წყენასა მოთმინებით. მაშინ მოთმინება იგი შენი მოგაწყრს შენ სიბრძნესა. და უკეთუ სრულიად აღჰკუეთ მას გონებასა შინა შენსა: მაშინ გული შენი არღარა იმხილების სინანულითა:

არა განიცადო. ვითარმედ კაცი რისხვასა შინა მყოფი მოაკლდების გონიერებასა და გულის ხმის ყოფასა. და ამისთჳს ჰგულობდ რისხვასა შინა და გაქუნდინ წინამძღურად განფიცხება სხუათა:

ნუ რას განიზრახავ რისხვასა შინა. ვინათგან არა რა მისცემია ზღუასა დროსა ღელვისასა:

უკეთუ არა იმედოვნებდე. აღჳრსხმასა რისხვისა შენისასა. ისწრაფე განშორე

ებად მისგან · ანუ ყოველსა დღესა რის
ხვისასა იყავ ფრთხილ · რომელ ცხად იქმნ
ეს დღე იგი · უკუეთუ არა მოსწონნენ სი
რეგუენი სხუათანი · გარნა გონიერნი კა
ცნი სრულიად უგულებელს ჰყოფენ მათ :

ნ უ მიეცემი შურის მიებასა · ვინათგ
ან იქმნებიან იგინი მტანჯველ გულისა
შენისა · და ცუდ ჰყოფენ კეთილსა მოწყ
ალებასა შენსა სხუათადმი :

ი უყავ მარადის მიდრეკილ მიტევებისა
დმი · ვიდრეღა შურის მიებისად · რათა აწ
ყინო მაწყინებელთა შენთა · ვინათგან მმ
იებელი შურის გვემისა მის · განემზადებს
თავისა თჳსისა ტანჯვასა · და ეძიებს
საკუთრად წარწყმედასა თჳსსა :

მ ყუდრო ბასუხი მრისხანისა კაცის

დ · არს წყალი დახშული ცეცხლისა მე
და · და შემტყუელი მტრისა მოყურედ:

უ კეთუ წარმოიდგენ · თუ რაოდენ მე
რე არიან რისხვისა ღირსნი საქმენი · მაშ
ინ იხილავ · თუ ვითარ უგუნურად მისცე
მიან რისხუასა სხუანი:

წ ყარო რისხვისა არს უგუნურება და
სიჯაბნე ანუ დედლობა · და ოდეს წარმ
ოიდგენ თჳს შორის · მაშინ დაეჯერები ·
ვითარმედ რისხუა უკანასკნელ შემოიღე
ბს სინანულსა და სირცხვილსა უგუნურებ
თსა ფიცხელისა სჳნიდისის მხილებითა:

ႧႠႥႨ Ⴊ,

Ⴗემწყალებელობისათჳს:

Ⴅ ითარცა გაზავსული შემოიღებს დრ
ოსა უყუავილოვნებისასა · და მოსცემს სა

 ამო

ამოვნოთა ყუავილთა . და ვითარცა ზაფ-
ხული ჰყოფს მკასა ბედნიერობითსა . ეს-
რეთვე შემწყალებლობა გარდაჰფენს კეთ-
ილ მოქმედებასა თჳსსა საწყალთა და უღ-
ონოთა ზედა :

მქონებელი სხუათა სიბრალულისა .
განიმზადებს თანასწორსა თავისა თჳსის-
ასა შემწესა . ხოლო კაცი უწყალო არ
ღირსარს მისა :

ვითარცა მესაკლავე ჰსჭურეტს სისხ-
ლსა კრავისა თჳსისასა შეუწყალებელად
ეგრეთვე კაცი უწყალო განსაცდელითა
სხჳსათა არა შეწუხდების . ხოლო კაცსა
სიბრალულისა მქონესა შთამოცჳვიან
ცრემლნი . ვითარცა ცუარნი გაზაფხულო-
ვანი :

ამისთჳს ნუ გარე მიაქცევ ყურსა შენსა ყმისაგან სამწყსოთასა და ნუ ქუა ჴეთუ გულსა შენსა . მკედრული უბრალოთა მწუხარებისა :

თუ დღეს ობოლნი გთხოვდენ შენ შეწევნასა . და ქურივნი მოისწრაფდენ შენდა დროსა შეწყალებისასა . მაწყებელთაგან . მამან მიიღე მათთანა მწუხარებაჲ . და ისწრაფე შურითა შეწევნად შეუწყნელთადმი :

თუ დღეს იხილო ჰმსგავსად შენსა შიშუელ და მძრთოლარე სიცივისაგან . რომელსა არა აქუნდეს თავსა მისა დრკე . მაშინ შეუმზად ყმინაგანესსა გულსა შენსა საწყალობელი მისი . და დაჰფარე ორთა ფრთითა კაცთა მოწყალებისათა . რათა სულიცა შენი ცოცხლად ოდენ ეგოს :

შეპ

უკეთუ საწყალნი უძლურებით ჰკუნესენ სარეცელთა თჳსთა ზედა · და უბედურნი ოხრავენ უბანთა ანუ საპყრობილეთა შინა · ანუ თეორისა წყერითა განწყუნებულნი კაცნი ითხოვენ შეწევნასა შენგან · მაშინ ვითარ მალგიცს განცხრომითსა შექცევასა შინა ყოფა · და არა ფიქრი საჭიროებათა თჳს მათთა :

ႪႺႥ, Ⴃ,

Ⴒაუპყრობელთა ვნებათათჳს დასიყუარულისათჳს:

Ⴃაუფრთხილდი ჭაბუკო კაცო მაცთურსა გემოთ მოყუარებასა და შექცევასა რომელსაცა გარწევენ შენ როსკიპნი დიაცნი · რათა მიგიყუანონ შენ გამოცდისა შინა :

მ ალი ვნებათა დაარღუჳვს და დამდაბ
ლებს განმხედუჳლობასა შენსა. ხოლო
ფიცხელი მოსწრაფება მისი. მოსწრაფე
ბს წარწყმედასა შენსა:

დ ა ესრეთ ნუ დაუმორჩილებ გულსა შე
ნსა მომწყუელელობასა მისსა. და ნუ უტ
ევებ რათა დაემონოს სული შენი სამო
ქებასა მისსა. ვინათგან წყარო სიმრთელ
ისა განჴმების მცირესა დროსა შინა ტკ
ბილ გემოვნებითა, და მოაკლდების წყა
როსა სიხარულისასა, მჴცოვანება მოგას
წროჲს შენ თჳთ უკეთესსა დროსა წელიწ
ადისა შენისასა, და მზე შენი შთავალს
დროსა უყუავილოვნებისა შენისა სიჭაბუ
კისასა:

გ არნა ოდეს საამოვნება შუენიერსა

ბანოვანისა განბრწყინდება კეთილ მოქმე
დებითა და კარგითა ქცეულებითა . მაშინ
შუენიერება მისი იქმნების უბრწყინვალ
ეს . შუენიერებისაგან ვარსკულავთასა .
სპეტაკ მკერდი მისი უსპეტაკეს შროშან
ისა . და ღაწჳ მისი უსაამოვნეს ვარდი
სა მეწამულისა :

უბიწონი თუალნი მისნი . ჰმსგავს არი
ან უბიწოთა სახედუმლთა ტრედისათა .
სიმართლე და უმაკუმლობა ჰზდიანგულსა
მისსა . აპბორება ბაგეთა მისთა არს ეტ
კბილეს თაფლისა . და სმისა . და კეთილ
ხუნნელება არმატისა ჰსწუეთს პირით მი
სით :

ნუ დაქმავ მაშინ გულსა შენსა ფაქი
ზისაგან სიყუარულისა მისისა . უბიწონი

ძღრნი მისაი ჭეოფებ ფკეთეს გულსა შინ-
ნსა · და შეუასხუბეჭებელი მისი · ჭეოფ
მის ღონიერ ვეალი შობილებისა ქვეყან-
ადმი ፥

ႬႠႼႨႪႨ ႫႤႱႠႫႤ

ႧႠႥႨ Ⴀ

Ⴑულისათვს:

Ⴀ სულო შუენიერო სიყუარული
საო. ისმინე მცნებაჲ კეთილ გონიერებ
ისა. და განსმირენ კანონნი ჭეშმარიტებ
ისანი გულსა შინა შენსა:

ღონითა ამით. საამო გონიერება
შენი უდიდესსა შუენიერებასა მისცემს
სახესა შენსა. და სიმეწამულესა ჰმსგავ
სად ვარდისა. და დაიცუავს სისუფთაესა
შენსა თჳთ დროსა პირველისა ცხოვრე
ბისა შენისასა:

დ როსა გაზაფხულსა სიყრმისა შენის
ასა. და განთიადსა დღეთა შენთასა ოდ

ეს

ეს მამაკაცნი მოგაშურობენ შენ მკუჭრ
სა სახელდველსა თვისსა . და ბუნება ცხად
იქმს წადილსა მათსა . მაშინ გაფრთხილ
დი მაცთურთაგან სიტყუათა მათთა . და
აიფარე გული შენი და ნუ მისცემ ყურსა
შენსა მორჩილებად გამოცდილებისა მა
თისა და რწმუნებისა :

მოიხსენე . ვითარმედ შენ კაცისა ხარ
გონიერი მეუღლე . და არა მხევალი ვნებ
ათა მისთა . დაბადებულ ხარ შენ არა ამ
ისთვის ოდენ . რათა ჰყო სათნო ყოფა
ფუნურებითა გემოთ მოყუარებათა მის
თა . არამედ შეეწიე მისა შრომათა შინა
სიცოცხლისა მისისათა . სათნო ყოფად
მისა ფაქიზითა ერთგულებითა შენითა .
და გარდაჯდად ვაკშისა ზრუნვისათვის მი

სი

სისა · თანა სწორითა სიყუარულითა :

ვინ ჰმართებს გულსა ქრმისასა · და ვინ ჰფლობს სრულებით სულსა მისსა :

მიხედე · არა იგია · რომელიცა ვალს სამოთა ქალწულებითა · ჰზრდის უმანკოებასა გული მისი · და კეთილი ქცეულება გამოხატულ არს ღაწუთა მისთა ზედა :

ხელნი მისნი ემიებენ საქმესა · და ფერხნი მავალნი აქა და იქა განმგებელობისათჳს სახლისა არა დაეღალვჳან :

სამოსელი მისი არს სუფთა · საჭმელი ზომიერი · სიმდაბლე და სიმშჳდე ჰყოფენ გჳრგჳნსა მისსა :

სიტყუანი საამოვნენი არიან ენისა ზედა მისსა · თუალი გარდამოსწუეთის ზაგეთა მისთა :

კეთილსა რწმუნებასა არწმუნებენ ყო-
ველნი სიტყუანი მისნი . და სიტყჳს მგ-
ებლობასა შინა მისსა მეფობენ საამო-
ვანი და ჭეშმარიტებანი :

სწავლა სიცოცხლისა მისისა არს ერთ-
ობა . და სიმდაბლე . მშჳდობა და ნეტ-
არება არიან ნაყოფნი მისნი . და კეთილ
მოქმედება მარჯუჱნით მისა თუალთა შ-
ნა მისთა ჰბრწყინავს სიტრფოება და სიუ-
ხარული . ხოლო მორცხჳება ჰშნის წარ-
ბთა ზედა მისთა . ენასა უალჳროსა არა აქ-
ვს ადგილი მას თანა . პატიჲს ცემა სავ-
სე კეთილ მოქმედებითა მისცემს მას მდ-
ჳმარეობასა :

ოდეს არს სადამე განკითხუა ულიდე-
ნისა მისისა . და კეთილ სახელი მეგობრი-

სა

სა მისისა გონებითა აღივსების ყოველ სა შინა კერძოსა . მაშინ თითსა მდუმარ ებისასა დაიდებს [illegible]გი პირსა ზედა თჳსსა და არა ოდეს განეცდების . თჳნიერ კეთილ ის მყოფლობისა და სიყუარულისა მათ ისა :

მკერდი მისი არს საყდარი მოწყალებ ისა . წიაღი მისი არს სამყოფი სიწმინდ ისა . და სული მისი არს სახლი კეთილისა საქმისა :

ნეტარ არს მოკუდავი მიმყუარი მისა ცოლად . და ქალი მწოდებელი მისა დედად :

რომელსაცა შინა სახლსა უფლებს იგი არა განვალს მუნით მშვიდობა ვინათგ ან მბრძანებლობს გონიერად . და უკუელ

ნი თჳნიერ დრტჳნვისა ემორჩილების მას
ა ღდგების ადრე· ფიქრობს საქმეთა
თჳსთა თჳს · და განუწესებს თჳთოეულთა
შესაფერთა საქმეთა :

ზ რუნვა სახლეულთა თჳს · არს მისა
შუება და შექცევა · სიმდიდე და ზომიე
რება არიან შუენიერებანი სახლისა მის
ისანი :

კ ეთილ გონიერებითი სიფრთხილე მი
სი · მისცემს ჰატივსა ქმარსა მისსა · და
ქმარი მისი ისმენს ქებასა მისსა ჭეშმარი
ტითა გულისა სიხარულითა :

ე სე ადამაღლებს გონიერებასა შჳლ
თა თჳსთასა სიბრძნითა · და სახე მისი გა
ნსწავლის ჩუჳულებასა მათსა :

ს იტყუა მისი არს სჯულთა თჳს მათ

თა

თა . დასახე მისი ჰყოფს მათ შორის მთა
რჩილებასა :

ს ახლეულნი მისნი იელტვიან ქმნისაგან
მისისა . მცირე წვლილი მისი მსწრაფლ აღ
ესრულების . ამისთვს ვითარმედ სიყუარ
ულითა მისითა არიან სავსე გულნი მათნი
და კეთილ მოქმედება მისი ამლევს ფრთე
თა ყურ[illegible]თა მათთა :

ბ ედნიერებანი არა დიდ გულ ჰყოფენ
მას . და დროსა უბედურებითისა წყლულ
ებისასა განჰკურნებს იგი . და ბოროტსა
ბედსა იტვრთავს მოთმინებით :

ი გი დაატკბობს განსუსნებლობასა ქრ
მისა თვისისას ბრძნულითა ჰრჩევითა . და
შეამსუბუქებს მას დაამებითა თვისითა .
ხოლო ქმარი მისი მისცემს გულსა თვისსა

ჴელმწიფებასა შინა მისსა . და მიიღებს მი-
საგან ნუგეშინის ცემასა :

ნეტარ არს . განუშორებელ კუალად .
ქმარი ესე ვითარისა დედაკაცისა . და ნე-
ტარ არიან შვილნიცა ღირსებულნი დედ-
ად წოდებისა მისისანი :

ႬႠႼႨႪႨ Ⴁ

ႧႠႥႨ Ⴀ

მეუღლეობისათვს :

მიიყუანე შემწე · და დაემორჩილე ბრძანებასა ღ̃ისასა · მიიღე ცოლი · და ჰყავ თავი შენი ერთგულ წევრად საზოგადოებისა :

გარნა განსჭვრიტე პირუთვლად გონიერებით · და ნუ აღასრულებ მსწრაფლ ფიქრსა შენსა · ვინათგან აღრჩევასა შენსა · ზედა არს დამოკიდებულ · ყოფადი ბედნიერობა შენი :

უკეთუ ქალი მოსწრაფე თუალის მოტაცებისა შენისა · ჰკარგავს დროსა მრავ

ალ

ძლსა მორთულსა შინა თჳსსა . უკეთუ ვი
თარცა დ̃ა ჰმსახურებს სიკეკლუცესა თჳს
სა . და ჰყუარობს სმენასა ქებისა თჳსის
ასა . იცინის უხმოდ . და უპნობს მაღლ
ად . განსრული არს მამეულით სახლით თჳ
სით . და არა ნიადაგ მყოფობს მას ში
ნა . უკეთუ თუალნი მისნი ჰხედუენ კაც
თა კადნიერებით . და ურცხუად . მაშინ უკ
უნ აქციე ხედუა შენი მისგან . უკეთუ მო
წნიერებასცა მისი . ჰმსგავსებდეს მოწნიე
რებასა მზისასა . ივლტოდე შედგომად
მისა . და ნუ უტევებ . რაჲთა სული შენი
იყოს მსხუერპლად მისა გონებასა შინა
შენსა :

ხოლო ოდეს ჰპოვო შენ გული ერთად
ზატრფიალო . შეუძლებელი მყუდროსა

ჭფეევითა · კმაითა განიერებითა · და ზახითა მოსაწონნი შენნი · მაშინ მიიყუანე ქალი ესრეთი სახლად შენდა · რათა იყოს იგი ღირს მეუღლეობისა შენისა · შემწე და მოსწრაფე ერთგულებისა შენისა :

შეიყუარე იგი ვითარცა კურთხევა ზეციერი · და ღირს ჰყავ იგი სიყუარულსა ჭფეევითა კეთილისა გულისათა :

იგი არს უფალ სახლისა · და ამისთჳს მატივსცემდე მას · რათა სახლეულნიცა შენნი · დაიცუჳდენ მისდამი მორჩილებისა :

ნუ წინა აღუდგები ნებასა მისსა უმიზეზოდ · ვინათგან მოზიარე არს იგი შენ

თხნა მწყსარებისა და გაცნხრომისა შენ-ისა :

შეცოდებაჲ მისი განმართე მყუდრო-ებათა · და ნუ ითხოვ მისგან · ვითარცა თანამდებ იყოს იგი პატივის ცემად შენ-ისა [illegible]ისა :

ორწმუნე მას ყოველი სიდუმლო გუ-ლისა შენისა · ვინათგან ერთგულებითა-თა ჭკრწევითა მისითა არა მოსტყუვდები შენ :

იყავ სარწმუნო საწოლსა ქორწინები-სასა · ვინათგან იგი არს დედაჲ შვილთა შენთა :

ოდეს იყოს იგი უძლურ · ანუ ვნებ-ულ სნეულებითა · მაშინ მხურვალებითა შენითა დაატკბე ჭირი მისი · და უმეტეს

მწუ

ⴋⴜⴗⴞⴀⴐⴈⴑⴌⴈⴇⴀ ⴑⴀⴞⴈⴇⴀ ⴘⴄⴌⴈⴇⴀ ⴃⴀ ⴑⴈⴗⴓⴀⴐ ⴓⴊⴈⴀⴌⴈⴇⴀ . ⴘⴄⴓⴋⴑⴓⴁⴓⴕⴄ ⴒⴉⴈⴅⴈⴊⴈ ⴋⴈⴑⴈ . ⴃⴀ ⴂⴀⴋⴍⴈⴋⴄⴒⴄ ⴀⴇⴀⴑⴈⴚⴀ ⴋⴉⴓⴐⴌⴀⴊⴈ :

Ⴂ ⴀⴑⴈⴌⴟⴄ ⴓⴑⴓⴑⴓⴐⴄⴁⴀⴚⴀ ⴁⴓⴌⴄⴁⴈⴑⴀ ⴋⴍⴞⴈⴑⴀ . ⴃⴀ ⴌⴓ ⴈⴕⴋⴌⴄⴁⴈ ⴋⴈⴑⴃⴀⴋⴈ ⴓⴞⴍⴋⴍⴃ ⴓⴈⴚⴞⴄⴊ . ⴀⴐⴀⴋⴄⴃ ⴋⴍⴈⴂⴍⴌⴄ ⴘⴄⴌⴈⴚⴀ ⴀⴐⴈ ⴞⴐⴓⴊⴄⴁⴀ ⴑⴀⴕⴋⴄⴇⴀ ⴘⴈⴌⴀ :

ႪႭႺႥ Ⴄ

Ⴝⴀⴋⴈⴑⴀⴇⴣⴑ:

Ⴗ ⴄⴌ ⴋⴀⴋⴍⴁⴀⴑⴀ ⴘⴈⴌⴀ ⴋⴗⴍⴔⴋⴀⴌ . ⴈⴓⴈⴤⴄ ⴑⴈⴃⴈⴃⴄ ⴌⴈⴟⴈⴑⴀ . ⴐⴍⴋⴄⴊⴈⴚⴀ ⴂⴐⴜⴋⴄⴌⴄⴁⴈⴀ ⴘⴄⴌ . ⴃⴀ ⴂⴀⴋⴍⴆⴐⴃⴀⴃ ⴋⴀⴇⴃⴀ ⴐⴍⴋⴄⴊⴌⴈⴚⴀ ⴂⴀⴋⴍⴑⴓⴊⴀⴌ ⴘⴄⴌⴈⴇ . ⴘⴄⴉⴐⴓⴊⴞⴀⴐ ⴃⴀⴚⴓⴀⴃ ⴋⴀⴇⴃⴀ ⴃⴀ ⴘⴄⴜⴄⴅⴌⴀⴃ :

Ⴘ ⴄⴌⴜⴈⴄⴃⴀ ⴀⴐⴑ ⴃⴀ ⴋⴍⴉⴈⴃⴓⴊ ⴄⴑⴄ . ⴐⴀⴇⴀ

ⴘⴄ

შვილნი შენნი იყუნენ მაკურთხეველად · ანუ მტანჯუელად სიცოცხლისა შენისა · სასარგებლოდ მოქალაქედ · ანუ უღირსად :

განაწესე კეთილსა დროსა სწავლა მათი და გამოზარდე გონება მათი · კანონეთა და შჯულითა ჭეშმარიტებისათა :

ნუ გაიყრი თუალთაგან შენთა წადილსა მათსა · მოიყუანენ იგინი სრულებადმი სიჭაბუკისა · და ნუ ჰყოფ რათა ვეთარიმე სიბოროტე ჩუჱულებისა მათისა დაიზარდოს მათ თანა :

დონითა ამით აღიზრდებიან იგინი და იქმნებიან ვითარცა ხენი კეთილ სიტკბოებისა ყინიკისანი · თავნი მათნი ამაღლდებიან · ყურის ხეთა მჯნისათა · და გონ

გება

ქებანი გულის ხმიერებისა მათისანი განა
რთხმიან უფროს ვარსკულავთა ;

მ ენი ბოროტთა სავსენი . არიან საქ
ღემელ მამისა თჳსისა . ვარნა კეთილის
მოქმედნი მისცემენ ჴატივსა მოხუცებულ
სა თმასა მისსა ;

შ ენ ხარ უფალი ქვეყანისა ამის . და
ნუ ჰყოფ რათა არა იცოდე მოქმედება
მისი . ვინათგან მოიმკ მას რასაცა დასთ
ეს ;

ა სწავე მათ სიმდაბლე . რათა იყუნ
ენ მაკურთხეველ შენდა . ასწავე მათ კე
თილი მომღერება და არა ექმნების მიზე
ოდესმე სირცხჳლით განწითნებისა ;

შ თააღრმავე სულსა შინ მათსა მად
ლობა . და დატკბების იგი კეთილ მოქმედე
ბი

ზიით · დაკანმირე გულთა შინა მათთა კაცთ მოყუარება . რათა მოიგონ მათცა სიყუარული სხუათა :

ასწავე მათ ზომიერება . და დატკბე ბიან სიმრთელით . ასწავე მათ კეთილად მჴანმსჯელობა რათა შეუდგეს მათ ყოვე ლგნით ბედნიერება :

ნუ დაივიწყებ რათა ჰყონ იგინი მარტ ლად და უზაკუველად . რომლითაცა ა ღვ ყემულ იქმნებიან იგინი ქვეყანისა გან და არა ოდეს გამხილებს სჳნიდისი შენი :

გაანაწესენ იგინ მზრუნველად და მოს წრაფედ საქმისა . რათა განიმრავლონ მათ ხიმდიდრენი . ასწავე მათ კეთილი ჩვე ულება . და ამდლდენ გონებითა . ჭურა

მდ.

მდიდრ, იგინი მეცნიერებითა. რათა იყუნენ სასარგებლოდ სიცოცხლენი მათნი. აჴსნვენ მათ ჭეშმარიტი სარწმუნოებაჲ. რათა სანეტარო იყუნენ აღსასრულნი მათნი:

ႧႠႥႨ Ⴂ

ძისათჳს:

ა ისწავე კაცო. სიბრძნე ყოვლისა შემძლებელისა. და შესმინე თჳთ შენ ჲას მომღურებს მოცემული მისგან ბრძნულითა ბუნებრივითა მაგალითითა:

წარვედ უდაბნოსა შინა. და იხილავ მუნ წეროსა. რომელიცა გმსახურებს შენ მაგალითად. აღიქუამს იგი მოხუცებულსა მამასა თჳსსა ფრთეთა ზედა თჳს

თა . და განუსუენებს მას მყუდროსა და ფერისა ადგილსა . და აღზრდის მას საჭმლითა ვიდრე სიკუდილმდე :

შემწყალებლობა მეობითი უძვირფასეს არს . უფროს ყოველთა კეთილსუნნელთა სპარსეთისათა დაკმეულთა მსხუერპლად მზისა . რომელიცა გამოუტევებს თჳსით სუნსა საამოსა არმატის სარომლისაცა კეთილ სუნნელებასა განჭუენს ქარი საფუადლოველთა არაბიისათ :

და ესრეთ იყავ მმადლობელ მამისა შენისა . ამის თჳს . ვითარმედ გაქუს მისგან სიცოცხლე . და ერთგულ დედისა შენისა . ვინათგან ეტჳრთე მას მუცლითა :

ყურად იღე სიტყუანი მშობელისა შენისანი . ვინათგან იგინი უბნობენ სარგე

ბელად შენდა . დაუმორჩილე ანდერძსა
მათსა . ვინათგან სიყუარული შენი ათქ-
მევს მათ პირსა მათსა :

ი გა ეცადე რათა გულს კეთილ ჩუე-
ულებაისად . და შენცა ეცადე სიამოვნე-
სა მისსა . მიეც მოხუცებულობასა მის-
სა პატივი . და ნუ ჰყოფ ამას რათა მკუ-
ოჳანნი თმანი მისნი იყუნენ მცირესა ში-
ნა პატივისცემისა :

ნუ დაივიწყებ უსუსურებასა სიჩჩოე-
ბისა შენისასა . და ნურცა სხუასა და
სხუასა დროსა აღზრდისა შენისასა :

შეამსუბუქე ძჳი მოხუცებულთა მშ-
ობელთა შენთა . შეწიე მათ და გულს-
მოდგინებით ჰმსახურე . ვიდრე აღსასრუ-
ლამდე სიცოცხლისა მათისა :

ჳ სე ყითარითა სახითა · ჩთავლევნ
ივანი განსყუჩნებითა საფლავსა შინა · და
შვილნიცა შენნი · მიმღებელნი მადლითა
სა შენგან · აღასრულებენ შენებრ თანა
ზწორთა თანა მღებობათა თჳსთა :

ႧႢႬ Ⴔ

ძი მ ა თ ა ვ ს :

Ⴀ ქუჱნ შვილნო ერთისა მამისანო
და მწოველნო ძმისანო · ერთისა ღედისა
მუძუთ · იყავით შეკრულ კავშირითა ერთ
ნაწლეობითისა ძმობისა სიყუარულისათა
და დაიცევით მშჳდობაჲ სახლსა შინა მა
მისასა · ყოვლითა კეთილ მოქმედებითა :

ო ღეს განიყუჳნეთ ქუეყანასა ზედა
მაშინ მოიხსენეთ · ვითარმცა ნთესავობი

შე

შემაერთებელი თქუჱნი. ითხოვს თქუენგან კავშირსა ურთიერთისა სიყუარულისა. რათა ერთმანეთსა არა ჰკლოებდეთ უცხოდ:

შ ეეწიე მამასა შენსა განსაცდელსა შინა. დასა შენსა შფოთსა და მწუხარებასა შინა. და ნუ დაუტევებ მათ:

ესე ვითარითა ხატითა ბედნიერება მამისა შენისა. მოვალს სრულებასა შენა გულისა თჳსისა. ზრუნვა მამულისა განახლდების ამის ერთმანეთისა სიყუარულითა. და განგრძელდების. ყოველთა შვილთა და ნათესავთა მისთა ზედა:

ႼႨႢႬႨ Ⴄ

Ⴜინასწარ მხედუშლობისა ანუ ღრისა
მებრ სხუა და სხუათათჳს:

ႧႠႥႨ, Ⴀ,

Ⴂონიერებისა და უგუნურ
ებისათჳს:

Ⴜიგნი გონიერებისანი არიან საუნჯე
ენი უსამღუდელოესნი მაღლისანი. რომე
ლიცა მოსცემს მათგან ნაწილსა თჳთო
ეულთა ნებისა ებრ თჳსისა:

ვინათგან ნიჭებულ გყო შენ სიბრძნ
ითა მაღალმან ვინათგან განანათლო გონ
ებაჲ შენი. მაშინ იზიარე შენცა უგუნ
ურნი მომღურებისადმი მისისა. ხოლო

ქონიერნი სარგებლობისათვის შენისა ჲ

ჵ ჭეშმარიტსა ბრძენსა არა აქუს ეგო-
დენ ამპარტავანი სული · ვითარცა უმეც-
არსა · ვინათგან გონიერნი იჭუჳუდებიან
ქმირად · და დამოსწრულიან ნებასა თჳს-
სა ხოლო პირის პირ ამისა უგუნურნი არი-
ან მიუდრეკელ · უფიქრებელ არიან უფ-
ელისათჳს რაჲცა გინდ იყოს · ყოველ-
ჟე უწყიან · არ მეცნიერთა არა რაჲმეს-
თა :

ა მპარტავნება კაცისა უგუნურისა
ფრიად შეურაცხ საყოფელ არს · და უმე-
ეიროთა წადილითა ლაპარაკ · არს უმ-
ომო უგუნურება · გარნა სიბრძნე ითხო-
ვს · რათა ვიკვრთოთ სირეგუნე მისი და-
ვჴსწავლეთ შეცოდებისა თჳს მისისა :

ნუ

ნუ იბერები შენითა რაჲთმე ფიქრითა უკეთუმცა იყოს ბრძნული. ნუ იქადი გონიერებისა უმაღლესობითა. ვინათგან უმაღლესი მეცნიერება რომელსაცა მისწუდების კაცი. არა სხუა რაჲმე არს ვითარ სიბრძნე და სიჩჩოება.

კაცი მგრძნობელი ნაკლულევანებისა თჳსისა. არა ჰშფოთავს მეცნიერებითა თჳსითა. რათა აღავსოს ნაკლულევანებაჲ თჳსი მით რაჲცა არა აქუს:

პირისპირ ამისა უგუნურნი იხილვენ დაუყოვნებელად ვიწროსა სიღრმესა გონ იერებისა თჳსისასა. და შეექცევიან კენჭებითა მით. რომელნიცა არიან ფსკერსა შინა მისსა. რომელთაცა შეკრებს და აჩუენებს სხუათა ნაცულად მარგალიტისა

იხარებს უზომოდ ქებისათვს თვსისა · რომელსაცა ქებასა მისცემენ ჰმსგავსნი თვსნი ჷ

იგი დიდებულებს შოვნისათვს ესევითართა ნივთთასა რომელნიცა არა რად ღირან · გარნა ვერა მხედველნი ვერა როჭმესნი · რაჲცა არა იციან · შერაცხუენ შან მეცნიერნი კაცნი სირცხვილად ჷ

არა ემიებს სწორესა კუალსა სიბრძნისასა · არამედ ერთსა ოდენ შეცთომილებისა და შეურაცხისა იმედისა თვსისა ჩამაცთუნებელსა · რომელიცა არს ძვირდო შრომისა მისისა ჷ

მეცნიერი განამშუენებს და განამდიდრებს გონებასა თვსსა მოგონებითა ნივთთათა · განამრავლებს სწავლათა იქმს სა

ხარ

წარყულისა მისსა · რომლითაცა ჰყოფს
იგი სასარგებლოსა ქვეყანისადმი თჳს
სა · და დაგჳრგჳნდების პატივითა ꞉

იგი ჰრწმუნებულარს · ვითარმედ პირ
ველი და უსარგებლესი სწავლა · არს მოძ
იება კეთილ მოქმედებისა · და მერმე ყო
ველსა დროსა თჳსსა და გულს მოდგინ
ებისა კმარებულ ყოფს · რათა გამოიღოს
მუნით ნეტარებაჲ თჳსი და მოყვსისა ·
აქა და მომავალსა შინა საუკუნესა ꞉

ႧႠႥႨ Ⴗ

სიმდიდრისა და სიგლახაკისა თჳს ꞉

Ⴗ აცნა რომელსაცა მისცა ღ̃თნ სიმდი
დრე · რომელმანცა ნიჭისათჳს · ესე იგი

 არს

არს გონიერითა ღონითა სასარგებლოდ ქმარებისათჳს . მიიღო ზეცით ესე ვითარი განთჳსებული წყალობა :

იგი ჰსჯურეცს შესამკასა თჳსსა ჭეშმარიტესითა კმაყოფითა . ამისთჳს ვითარმედ საშუალობითა მისითა . შემძლებელ არს ქმნად კეთილისა მოყუსისა მამართ თჳსისა :

შეეწევის გლახაკსა განსაცდელსა შინა . და ვერ დაითმენს მლიერისაგან შეწუხებასა ყოლონოსასა :

იგი ეძიებს გულს მოდგინებით დიდსთა შეწყალებისათა . ჰსცნობს ნაკლულევანებასა მათსა . და შეეწევის მათ განჭჳთ და არა საქებლად :

ჰყოფს მრავალთა სამუშაოთა საქმე

თა . და მათ განამდიდრებს ქუეყანასა თჳ
სსა . მისცემს გულს მოდგინებასა ქუეყა
ნის მოქმედთა . და შემოიყუანსა სრულ
ებასა შინა ქელოვნებათა ხელდჳთთა და
საქმითთა :

მ ეცხა სანოვაგისა თჳსისასა . ჭირ
თხს შესაძლრად საწყალთა გარემოს თჳ
სსა მყოფთა . და არა ინებებს . რათა მდ
იდნელნი მისნი მოტყუვდნენ :

ბ უნებითი კეთილი ნება მისა . არა
რომლითამე ბედნიერობითა დაიყენებს
ურამედ იშუებს სიმდიდრისათჳს თჳსისა :

გ არნა ჭირისჭირ ამისა უბედურ არს
იგი ვინცა განმამრავლებელი საუნჯისა
თჳსისა . არა კმა ქონებითა ოდენ მისითა .
ვაჲ უკუღებელს მყოფელთა და შემაწ

ჭურჭელთა სიწყალთასა · და არა მხედვ
ელთა ოფლთა · პირთა მათთა ზედა გა
რდამომდინარეთასა :

ბოროტი მდიდარი კეთილ დღეობს შე
წუხებითა სიწყალთათა · არა გრძნობითა
ჭირისა მათისათა · და გლახაკება ძმისა
მისისა · არა მიზეზ ჰსცემს მცირესაცა
მწუხარებასა :

იგი დატკბების ცრემლითა ობოლთა
თა · ვითარცა · ჴსმითა · და ტირილი ქვ
რივთა ყურსა შინა მისსა არს ვითარცა
საამო მუსიკაჲ :

გული მისი არს განფიცხებულ სიმ
დიდრისა სიყუარულითა · არა შემძლებელ
არს მწუხარება რაჲმე შეხებად მისა და
არცა განსაცდელი რაჲმე :

გარნ

გ არნა უსამართლოება ყოვლადგან წულულად ატარებს მას . და ცხოვრებს ნიადაგ შიშსა შინა . ღელვა სულისა მი ზისა . და სიფიცხე ვნებათა . კმად ამლ ევენ მას ნაცვალსა მათსა . რომელნიცა გააუბედურნა მან :

შესაძლებელ არს შესწორება საწყა ლთა და გლახაკთა განსვენებისადმი . შფოთი და მძრწოლარება გულისა მორ თცთა მდიდართა :

ო ხარებდინ გლახაკნი . და უფროსღა სიგლახაკეთა თჳს თჳსთა . იხარებდინ რომელთაცა სიხარულისათჳს აქუნ მრავ ალნი მიზეზნი :

იგინი ეგოდენ დატკბებიან განსვენ ბითა სულისა თჳსისათა . რაოდენცა

არა ესხენ გარემო თჳსსა პურის მცენი •

იგი არს ჭმუნვათაგან მრავლითა სახლეულითა • და არცა თხოვნითა უცხოთათა მწუხარებენ :

მოკლებულნი ტკბილთაგან საჭმელთა • მოკლებულცა არნ სნეულებისაგან :

პური • რომელსაცა ჰსჭამს იგი • არა უსაამოვნეს განამდებსა კუჭსა მისსა და წყალი რომელსაცა ჰსუამს იგი • არა უკვთეს მოჰკლავს წყურვილსა მისსა • ვიდრედა გემოვანნი • და უფროსღა ვსთქუთ გესლოვანნი საჭმელნი და სასმელნი მდიდრისანი :

მუშაობა მისი ჰყოფს სიმართლესა მისსა • და ძილსა დამატკბობელსა • რომლისაცა ბუმბულისა უკეთესი სარეცელი

ვერ

ვერ შემძლებელარს. რათა განუყენოს
მტონარსა და წარმდებსა :

წადილსა თჳსსა სრულ ჰყოფს საჴლოჳ
რითა შემძლებლობისა თჳისისათა . და
ქმა ყოფითა სავსე მყუდროება . რომლ
ითაცა დატკბების იგი . უმეტეს სამო
ძრსა ყოველთა სიმდიდრეთა და დიდებულ
ებათა :

და ესრეთ ნუ მიენდობის მდიდარი
სიმდიდრესა თჳსსა . და ნუცა გულსავსე
მოიქედგრების უჭოვარებითა თჳისითა . რამ
ეთუ . ვინათგან წინათუე მხილველობ
თმან განყო თჳთოეულთა სიმდიდრე და
ნევარება .

ოდეს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლოცვა ჟ

მეუღლისათვს და სახლეულთა მისთა

კაცი მყოფი მონებასა შინა · ნუ ოხრავ მონებისა უღლისა შენისათვს · ვინათგან განსაზღვრება ეგე არს ღ̃ისა ჻

ყოფასა მაგას შენსა აქვს სარგებელი · ვინათგან განგაშორებს შენ იგი · განუსვენებლობისა და ზრუნვასა სიცოცხლისასა ჻

პატიოსნება მსახურთა არს ერთგულება · ცხადნი კეთილ მოქმედებანი მისნი არიან სიმდაბლე და მორჩილება · და ესრეთ მოითმინე ოდეს გამხილებდეს სიტყჳთა უფალი შენი · და სიტყუასა ნუ უგ-

ემ დროსა რისხვისასა · ვინათგან მდუმ
არებს შენი არა დავიწყებულ იქმნების :
გაუვთხილდი სასარგებლოსა მისსა · მოთ
ცალე საქმესა შინა მისსა : და იყავ ერ
თგულ მისგან ჰრწმუნებულსა საქმესა
შინა :

დრო და მუშაობა შენი მიეწერების
მას · ნუ მოატყუებ ნურას რაჲთამე სახი
თა · ამისთვს · ვინათგან მიიღებ მისგან
წყალობასა სამსახურისათვს შენისა :

და შენ ყმაწვილო მონისაო : იყავ მარ
თალ მსახურებისადმი შენისა : უკეთუ
გნებავს იმედოვნება ერთგულებისა და სა
მსახურისა მისისა : ბრძანება შენი ჯერ
არს რათა იყოს მართლითა განმხნევებულ
ობითა : უკეთუ გნებავს მსწრაფლ და

მო

მორჩილება მისი :

ე ინათგან კაცი არს იგი . აქუს კეთ
ილშობილი გონებავე . რისხუა და ფიცხელ
ობა შეუძლებელ არიან შთანერგუად მის
შორის შიშსა . რომლითაცა არს ოდეს
იქმნების მას შორის ჭეშმარიტი სიყუარ
ული შენი . სიტყჳთსა მხილებასა შე
ნსა შეუერთე მოწყალებაცა . და სიმართ
ლე და იმარხე ჴელმწიფებასა . შინა ეგ
ვითარითა სახითა სიტყუა შენი ამხილე
ბს გულსა მისსა . და თანამდებობასა
თჳსსა ჰყოფს მხიარულებითა :

მ ადლობა მოიწვევს მას მსახურებად
შენდამი უმწვერვალესითა მოწრაფებითა
სიყუარული შენი განაღვიძებს მას მორჩ
ილებად შენდა მხიარულებითა . გარნა ნუ

და ივიწყებვე წყალობად მისა შესავედრი
სამებრ სამსახურის ⁘ სწრაფლისა მორჩი
ლებისა ჰატრონსწად ქცევისა და ერთგუ
ლებისათჳს ⁘

ႪႭႺႥႠ Ⴈ

ჴელმწიფისათჳს დაუმა
მასი ⁘

Ⴓი შენ რომელიცა უფროსარ ცა
ჳსა და რომლისაცა მენი კაცთანი თანასწ
ორ არიან განაწესე თჳთ მპყრობელობისა
ქელმწიფესა ⁘ და ჰყავ საგანმგებლოდ
შენდა ⁘ განიხილე სიმშჳმეცა ⁘ და თანა
მდებობა ჰფსგავსი წინდისა მისის ⁘ უღირ
ებულესისა შენგან ⁘ და დიდებულება მა
გომარჯობისა შენისა ⁘

შემ

შ. ემოსილხარ შენ პორფირითა მშვე
ობი ტანსა ზედა დიდებულება ჭეშარიან
დასწვეთა შენთა . სკიპტრა გიპყრიეს . ხე
ლთა შინა . გარნა შემკულება ესე მოვ
ემული შენდა . არა შეხოვს ოდენ არს .
არამედ ჭირმოწყნარებაჲს შენ იგინი საზოგა
დოსათჳს სარგებლისა ერთისა :

დ იდება ქელმწიფისა . არს ბედნიერ
ობა ერისა . ვინათგან შემძლებელობა მი
სი და ქელმწიფება ჭჳრდის გულთა ყმათა
მისთასა :

გ ონება ქელმწიფისა აღიწევის უმე
ღლეს მდგომარეობისა მისისა . ვინათგან
განიზრახავს დიდთა თჳს საქმეთა . და
ეძიებს გულს მოდგინებისა შემძლებელ
ობისა თჳსისისა შესაბამთა საქმეთა ში

ჩა . იგი შემოჰკრებს გონიერთა კაცთა სა
ქელმწიფოსა თჳსისათა : ითხოვს ერთგუ
ლებითსა ჴრჩევასა მათგან : და მოისმე
ნს ჴაზრთა მათთა :

მ ეცადინობს ერისა თჳსისა ჩუჱულე
ბისა და წადილისა ცნობასა . განიხილა
ვს ვითარებასა მათსა და განაწესებს მათ
თანა მდგომობისაებრ და ღონისა მათისა :

მ საქმენი გამორჩეულნი მისგან და
მცოდნი სიმართლესა : და იგი არს უწყე
ბს მოტყუებასა თჳსსა საყუარელთაგან
თჳსთა :

ჰ სწრაფობს შემოღებასა ქელოვნებე
სა და ჴელოსანთასა . და განმრავლება
სა მათსა :

ს წვლილნი განვრცელდებიან და მოვლ

ენ

ვენ უკეთესსა მღდელომძღვრობასა შინა • ქმ-
ლბა ქუეშე მისსა ყოფათა ։

ზ. სამო ყოფა არს ქცევა გონიერთა და
განათლებულთა კაცთა თანა • რომელიცა
განაღ მყენ ზათ შორის წადილსა ურთი-
ერთისა უმეტესობისასა • და შეკრებს საყ-
ელმწიფოსა მისისა განმრავლებას შორ-
მისა მათისა ։

გონიერება კაცთა განმავრცელებე-
ლთა სავაჭროთა თჳსთა • გულს მოდგინ-
ება განმხიარულთა • უმჯობესობა ქუ-
ეყანისა მოქმედთა • გამოცდილება ჴელ-
ოსანთა • სრულება მეცნიერთა კაცთა ჰა-
ტოვ ფემულ არიან მისით • განმლიერებ-
ულ მყარულობითა • და ნიჭებულ დიდ-
მეცნიერითა ნიშნებითა მოწყალებისა მი-

სისა

შისათა :

ჰყოფს იგი ახალსა მოსახლეობასა · დაალხვურავს კუამოლდღითა · ძღვნისარგენი ქვეყნენ ნაყოფსაფყეელთა ყმაწვილობისათვს მისასა · ერი მისი უხუცბს სიმდიდრითა · და საკეთმწიფო მისა მოიწყვის მღივრებზსა შინა დღითი დღე :

სიბრძნე და სიმართლე განაწესებენ ბრძანებასა მისსა · ქმანი მისნი დატკბებიან განსაყჳნებასა შინა ნაყოფითა ნაშრომთა თჳსთათა · და ბედნიერება მათი არს დაფჳსაგან მსაჯულთასა :

განწესებულნი მისნი დაუვლებულ არიან შემწყალებლობასა ზედა · გარნა შეურყეველად და მარ უცნებულად სცანაკვნ იგი მართლთა და ძალთა კაცთა :

ყურთ მისი ნისლივ გარემოარს საწყ ჩეთა ყმათა თჳსთათა · რომელიცა და უქნევს კულთა მაწირუჳბელთასა · დაგ მოიჳსნის შეწირვებულთა მტანჯველთა გან თჳსთა :

ერი მისი არს სავსე სიყუარულითა და ჭაპტრიის ცემითა მისითა · ყოველნი ჭა ტივსცემენ მას ვითარცა მამასა · და საჳ ყრეტენ ვითარცა მცყუელსა ნეტარებათა თჳსთასა :

ქქთილი სურვილი ესე ჰპოებს მის შო რისცა რასა მიმართ სიყუარულსა · და თანასწორისა წყალობისა ერისადმი თჳსი სა · მოიცლის იგი ყმას შინა ოდეს · რა თა კეთილად უკეთეს და ამტკიცებს ბედნი ერობასა მათთა :

ო რა რაჲ არს მის შორის დრტვნუა . და გამოლაჴარაკებაჲ მტერთა ვერ მისცე-მს შრ̃სა საკელმწიფოსა მისსა :

უმანი მისნი ერთგულნი და მოწყალე-ნი . მზა არს მარადის შეწევნად მისა ა-და წინა აღმდგომობისადმი მტერთა მის-ასა . მჴედრნი მათნი უფროს საიმედო არ-იან რჯულისა ანუ ქ̃სა სამეფეთა ზღუდე-თაგან :

ჯარი მტერთა ივლტის მათგან . ჭ̃ჭს გავსად მტერისა ქართაგან განბნეულე-სა . მშჳდობა და უშიშოება არს კურთხე-ვა ერისა მისისა . დიდება და ძალი შემო-სურავენ საუკუნოდ ტახტსა მისსა :

ႩႠႬႭႬႨ Ⴄ

საზოგადოთა თანამდებობ
ობათათვს:

ႭႣႤ Ⴀ

ჴელთმოქმედებისათვს:

Ⴀ ღეს განიხილევ შენ სახმარისა შე
ნსა. ოდეს იფიქრებ ნაყოფობისათვს
შენთა. მაშინ ჴსცან ჯი მეო კაცისაო
მადლი ღ̃ისა შემრაცხუელი შენი გონებ
რად მომწიფებელი შენდა ღონისა განცხ
ადებისათვს ჴ ზრისა შენისა. და დამალე
ინებული შენი საზოგადოებისა წყვრად.
გრძობისათვს მთისა. და მოღვებისათვს
მათგან ნაფუძლგებთისა შეწევნისა ძალ
განყოფილთა კაცთაგან. და ღხრძულებისა

თჳს

დუს უჴორციერისა თანამდებობისა :

ს ანოვაგითა. სამობლითა. შეწყვნე-
თი შენდა ცხოველისაგან ჴაერისა. ზიდ
ვშობილთა. ნუგეშითა. და სამოთა ზიდ
ოცხლითა. და ყოვლითა ამით თანამდებ
ხარ შენ ქმნად შეწყნარებაჲ მოწყალებითა.
და ზოგი რამეთუ არა შესაძლებელარს
გარდა ამისა ერთისა სამოგლობისა :

და ესრეთ ყოფა მეგობრად კაცთამი-
თრს თანამდებობა შენი. ვინათგან ითხო
ვს ზაკუარად მეგობარეობა შენი. რამეთუ
ეყუნენ იგინი მეგობრად შენდა :

ვ ითარცა ვარდი მზენებით განეფინე-
ბა სამოთხის ხენსა. ეგრეთვე კეთი მქო-
ნებელი კეთილისა გულისა. გამოიღებს
კეთილსა საქმესა უშიშლებელად :

ზ ლ

ღმერ

იგი დატკბების განსუჱნებითა და მყუდროებითა სულისა თჳსისათა . იხარებს ბედნიერობისათჳს მეგობრისათჳს თჳსისა არა გ ნახუამს ყურსა სასმენელად ზრახვსა . და შეცთომილება კაცთა აძლევს მას მიზეზსა მწუხარებისასა :

წადილი მისი არს ესე . რათა ქმნას კეთილი ; და ამისთჳს ეძიებს იგი მისდამი ღონესა . რომლითაცა შეეწევის მოყვასა თჳსსა :

სივრცესა შინა გონებისა თჳსისასა იპყრობს იგი წადილსა ბედნიერობისასა ყოველთა კაცთათჳს ; და მქონებელი სულგრძელებისა . ცდილობს შეწევნასა თჳთოეულისასა ძალისაებრ :

თავი.

ႧႠႥႨ Ⴄ.

Ⴋართლ მსაჯულებისათვს:

Ⴋ მშჳდობა სამოქალაქოობასა შინა დამო-
კიდებულ არს მართლ მსაჯულებასა ზედა,
ხოლო შეძენილობა მოქალაქეთა უზრუ-
ნველ ზედა კანონებსა საქონებელთათვს ხა:

და ამისთვს იყავნ წადილი შენი სამ-
ღუართო შინა ზომიერებისათა, და განა-
გებდე მარადის წართლ მსაჯულებითა:

ნუ გმჳრს ნაქონები მოყუსისა შენი-
სა და სიგლახაკე მისი, ვითარიცა იყოს
ნუ იქმნების შენგან შეურაცხყოფილ:

ნუ განაფიცხებს შენ გამოცდაჲ. რა-
ჟამე და ნურცა აღმრუაჲ რაჟამე აღაგულებ-
ენებს შენ ადებად ქელისა. სიცოცხლის

წოკლვ

მოკლებისათჳს მოყუსისა შენისა · და ჭა
ატიო ყოფისათჳს მისისა · და ნურცა ჰყ
ოფ მას ზედა · ცრუსა მოწმობასა ։

ნუ მოიბირებ მხევალსა მისსა · რათა
მოატყუონ იგი და განმოვიდეს მისგან ·
ხოლო უფროსად დაიცვე თავი შენი და
მრკოლებისაგან მეუღლისა მისისა · რა
თა არა მისცე მიზეზი მწუხარებისა გულ
სა მისსა · რომლისაცა შემსუბუქება არა
ოდეს მალგიძს ვინათგან ჰქმ მას დაუვე
წყარსა უბადროებასა ։

· უკუნ წრფელ და უკნეშელ ქმარი შე
ნი კაცთა თანა · და მოიქეცი მათ თანა ·
ესრეთ · ვითარცა გინდეს შენ ქმარი მი
თი შენთანა ։

დაიცვ შეურყეველად ერთგულება
ასულთა

ხსჳართა . და ნუ აოატყუებ დამდებელსა
შენ ზედა იმედისა თჳსისასა . იყავ სარ
წმუნო . ვინათგან წასუმე ჳისსა . უდიდე
სა ყოდუს არს მზაკუარება . ვიდრეცდი
ქურდობა და ავაზაკობა ;

ნუ შეაჭირვებ საწყალთა . და ნუცა
უჭერ ნუ ოდეს სასყიდელსა . სასყიდლ
თა დაუდგინებულთა მუშაკთა შენთა ;
ოდეს დამატებდე საყაჭროსა სარგებე
ლსა რაჲმესა . მაშინ ითხოვე ჭირნეულსავნი
დისახსავან შენისა . ეკმარე ოდენ საშუალი
სარგებელი . და ნუ იხმარებ სარგოსა შე
ნა შენსა უმეტრებასა რაჲსაცა ჭირდე ;
გარდაიხადე ჭმნწრაფულ ქალი შენი .
იმისთჳს . რამეთუ მრწმუნებელნი შენნი იმე
დოვნებდეს სატიოსნებასა შენსა . ხოლო

ჩემინ

მაშინ მოიქცევი უსამართლოდ . და შეუწ
ერებლად . უკეთუ დაუწერ მას რაზმესა
ფეროვანსა მისსა :

უკანასკნელ . შვილო საზოგადობას
ათ . განიხილე საიდუმლო გულისა შენი
სა . მიიღე შეწევნა ჴსოვნისა . და უკეთუ
ჰპოო . ვითარცა ჰსცოდე რაით მე მოყ
უსისადმი შენისა . მაშინ შეირცხვნე მა
სი . და ჰრწევისაებრ გულისა შენისა .
განმართე შეცოდებაჲ იგი . მსწრაფლ რო
ოდენცა მალ გედუას :

ႧႠႥႨ Ⴂ

კაცთმოყუარებისათჳს :

ნეტარ არს კაცი დამცუხელი გულსმო
წათჳსსა მიერსა კეთილისა საქმისასავინათ

ვან

ჯან ნაყოფად გამოიღე ს იგი კაცთმოყვა
რებასა და სიყუარულსა მოყუსისასა :

წყაროსა ამისგან გამოვალნენ მდინარ
ენი მოწყალებისანი · და გარდამოესხმის
ნაპირით თჳსით სარგებლად კაცთა :

იგი შეეწევის საწყალთა საჭიროება
თა შინა მათთა · და შჱრაცხს მათ ბედნი
ერობად · უკეთუ აღასრულებს ნეტარებ
ისა ყოვლისა სოფლისასა :

არა სჭამობს ქვეყანისა შეწობილისა თჳ
სისასა · არა ირჴჳულებს არცა მცირესა
მოგონებასა ბოროტის სიტყჳსა და განკ
ითხჳსისა · და არცა ოდეს გაამჟორებს
მას თქმით მოუტევებს წყენასა კაცთა ·
შურისგებასა და ბოროტისა ქმნა განდევ
ნილ არს მარად გულისაგან მისისა :

იგი

ეგე არს მიაგებს ბოროტსა ბოროტისა წილ • და თჳთ მტერთა თჳსთა წყენათა და შემძლებელთა ვანარა დამორჩილების სხუათა თჳნიერ მეგობრობისა საუნჯისა ჭეშმარიტებისა ც

მ წუხარება და განსაცდელი ვერცა ად მრავს მას ყოვლისაუფლისამებრ სიმრავლისა • იგი ეცდების შემსგავსებასა მოწყალებისა მამისა ზეცათისა • და წადილი მისი • აღესრულების მას ამით • ოდეს მიიღებს მან შინა სიმართლისა • და აღაჴსნებს ყოველთა შრომასა მისსა :

იგი დაატკბობს რისხვასა და გულისწყრომასა • დაამშჳდებს შფოთსა • წინა უსწრობს ბოროტებასა შობილსა წინა აღმდგომობათა და სიძვალულთაგან დაიცუვს მშჳდობასა მეგობრთა შორის თჳს

ბა . და სახელი მისი არს მათ შორის მო
ტივ ცემულ . ამაღლდების ქებითა . და
ჭყურთხევის უჩვეულთაგან .

ႧႠႥႨ Ⴆ

Ⴋ ა დ ლ ო ბ ი ს ა თ ჳ ს

Ⴅ ითარცა რტონი ხისანი მისცემენ
ძირსა ნოტიისა . და ზიარებითა ამით .
ეგრეთვე ძირნი მოსცემენ მათ მებრუჭ ნე
ლთა ზღვისათა . რომელთაცა იგი სამე
ლობითა ქუშმე ქუშუნისა ვესუთათა
ივასხეს მისგან . ეგრეთვე გული მშადლ
ობელი კაცისა იშუჩნს ნაყოფლებითა
კეთილისათა კეთილისაწილ :
ი გრძნობს იგი სიხარულით კეთილის მი
ღებასა . და სწყურეტს კეთილ მოქმედისა
თჳს

თჳსსა ⁝ ვითარცა ჰატრეის ცემითა ეგრეთ
თჳთ სიყუარულითა ⁝

უკეთუ არა მალუამს მას ნაცუალი ⁝ ახსოვს უკჳთ ნიჭდაგ კეთილი მისი გულსა შინა თჳსსა ⁝ ვითარცა სპონჯზე დიდი და არაოდეს დაავიწყდების ⁝

ჴელი კაცისა მოწყალისა ჰმსგავსარს ღრუბლისა ⁝ რომელიცა ქუეყანისა ნაყოფთა ⁝ მდელოთა და ყუავილთა ჰრწყვთა თჳსითა განაცხოველებს ⁝ ხოლო გული კაცისა უმადლოსა ⁝ ჰმსგავს არს უდაბნოსა ⁝ რომელიცა შეისუამს მწყურუალითა სახითა წჳმასა ცვრით ცვრეულსა ⁝ და შეანთქამს მას არა გამომღებელი რაისამე კეთილისა ⁝

ნუ ჰშურობ კეთილ მოქმედსა შენსა ⁝

დანუ

და ნუ დაჰჴურავ კეთილსა მისსა არცა გა
ქმნა მან . რამეთუ თუმცა ბედნიერ არს
იგი ვინცა ჰჴუობს კეთილსა საქმესა ვიდრ
ელა იგი . რომელიცა მით თანამდებ იქმნ
ების . და თუმცა სულგრძელება მიგეუა
ნს ნუჳნ საკჳრუელებისადმი გარნა სიმდა
ბლე გამოსრული მადლობისაგან დაცნობა
ტკჳვილ მოყუარისა გულისა საამო არს
წინაშე ღ͠ისა და წინაშე კაცთა :

ნ ურა რაჲმესა მიიღებ ამპარტავანი
ზაგან . გაუფრთხილდი ვალის დადებისა
ტრჳდ სულგრძელისა და მჴრისაგან . ამ
ისთჳს . ვითარმედ ცუდ დიდებობა და ქე
ბა . შთაგაგდებს შენ ადრე ანუ გჳან სი
რცხჳლსა შინა უგედრებითა ვალის და
ღებისათა . ხოლო მწუხრუალებს მუნწისა

არს კმაყოფილების მადლობითი შეწირვა :

ႧႠႥႨ Ⴂ

სიმართლისათჳს :

ჵ შენ, რომლისათჳს საამო არს ყრითი ოდენ ჭეშმარიტება, და რომლისა ეა გული ტყუვ არს მისი, იესუ მიწდომ-ილ ზისა და ნუ განრისხულ მიხვალ, ვინ ათვან შეურყეველი ქველმოქმედება შე-ნი დაგაგვირგვინებს დიდებითა :

ვ ნისა წრფელისა კაცისასა, ყჭყის მიერი გულსა წინა მისსა, მდაბლქონდრობა და მსახურება მოსპობილ არს ზავლთაგან და გულისა მისისა :

ი გი განწირთნების და შემწეობების, ოდენ ისინი ... მწყალობელნი ... ოჳ-

სით

ნით. გარნა ენა მისი იტყჳს სამართლებს კადნიერებით :

დ აიღყუავს თანამდებობასა საქმისა თჳსისასა. ვითარცა ჭეშმარიტი მამაკაცი. და შერაცხს შეუგცუნად ჴირ მოთნებით დამდაბლებასა :

მყოფი თან კმობასა შენა თავისა თჳსისასა. არა ოდეს მიყალს დაუკნებისად მისამართლისა სრულ არს სიმჯნითა. და სასისაგან სიცრუისა ივლტის :

უგულებელს ჰყოფს ჯრიად შეუგუაც სა განაგებს ქცევასა. და სიტყუანი მისნი არიან ფიქრნი გულისა მისისანი :

გარნა განსაცჳმს ჴირსა თჳსსა სიფრთხილითა და გონიერებითა. და უბნობს თავამიით ჭრწევასა ამჯლევს მჯობრობასა.

განმართავს ჰყავსა ქცევასა სხვათასა რი
გიანად · და აღასრულებს აღთქმასა თჳს
სა ფროვლითურთ უცვალებელად :
ხოლო პირისპირ ამისა პირ ოთნება დაფარ
ულ არს · რომელიცა ცდილობს რათა მისცეს
სიტყუასათჳსსა სასჯ სიმართლისა და ივსხ
ებს ყმასა მისსა · თუ ვითარ ყმარებულ ყოს
ყო ველი სიცოცხლე თჳსი ცთუნებისათჳს :
იცინის მწუხარებით · და გირის სიხა
რულით · მძრომბლად განსაწყენი სიტყუ
ანი მისნი · ვერ შესაძლებელ არიან თარ
გმნად და ვერცა მისდომად :
ლ ღისა ჰსგავსებს ბუსა · მოქმედებს
სიბნელესა შინა · და იმედოვნებს უმიმო
ბასა · გარნა აღრე ანუ გჳან მოასწრობს
განთიადი · გამოაცხადებს და არცხვენებს ქვე

შეურაცხითა სახითა თჳსითა ։

დ დღეთა თჳსთა განატარებს იგი ნიადაგ შიშსა შინა. ენა და გული მისი. არა ოდეს არიან ურთიერთარს შორის თანა ჰმა ։

ე მიეგებს შესყრასა კაცისა მართლისა კეთილისა სახელისასა. და აღრევს მზაკუვრითა სულითა სიბოროტესა თჳსსა ։

ზ ი ყუავილოვანო და რეგულნო კაცნო. ყოველი შრომა შენი ჰფარავს ნამდჳლსა ჭკუასა შენსა. უკეთუ იქმნებოდა შენთჳს გულსავსებითი უმეტეს შენი. ეგრეთ ვითარცა ყოფა შენი ჰქმნა. შენი სიბრძნისა ნიადაგ ამაოებითა ქერქსა შენსა ზედა. და უკეთუ მოაკლდიცა საგანგებოსა სახესა შენსა. მაშინ გამოსჩნდები შეურაცხად სასაცილოობითა აგდებითა ։

ნაწილი

ႪႭႺႥႠႢ Ⴁ.

სარწმუნოებისათვის

Ⴖერთი ჩვენ არს შემოქმედი, დამბადებელი, მმართებელი სოფლისა, ყოვლისა შემძლებელი და მიუწდომელი:

მზე არა არს ღ̃თი, გარნა შესაძლებელ არს რათა იყოს უცნაურლესი მადლთა მისი, შარავანდედი მისი ანათებს ქვეყანასა, მხურვალება მისი აძლევს სიცოცხლესა მცენარეთა მიწისათა:

განკვირდი მისთვის, მადლობა დაბადებულისათვს, რომელიცა არს საკვირველი საქმეთა, გარნა ნუ მისცემ მას ნაწილობასა ღ̃თის ქმნილებასა მსგავსებისა:

უფროისა მის ოდენ · რომელიცა არს ყოვლად უმაღლესი სიბრძნე · და თჳთ ქუელმოქმედი · ყოველთა მსახურება · მადლობა და ქება :

მისა · რომელმანცა და ქმნადა ყოველითა თჳსითა · და თითოთა დაუწინებლითა გარსკულევითა :

მისა · რომელმან დაუდვა საზღვარი თუალნსა რათა არა გარდაჰკდეს · და რომელიცა დაამყუდროებს გულის წყრომასა მძვინვარეთა სტიხიონთასა :

მისა · რომელიცა დაბანითა თაგრისა თჳსისათა განაკრთობს კაცთა · და შიშით მოშიშებითა ქუხილისათა ქუხილით თჳსით განამხნევებს შიშითა და შეაძრწუნებს უღმრთოთა :

 მისა.

ჰ ისა · რომელიცა გაჰკოიყუანს მექთ-
ნათალისათა სიტყუჳთა თჳსითა · და მერმე
დასცემს მათ ჴელითა თჳსითა და შესმ-
აჲს წამთა თუალთასა :

ჰ ატრევე დიდებასა ყოვლისა შემ-
ლებელისასა · და გაუფრთხილდი წყენასა
მისსა · რათა არა წარსწყმდე :

წ ინათუჳ მხილუჳლობა საღმრთო ·
მეფობს ყოველსა შინა საქმესა მისსა
იგი განაგებს დაჰსცავს · და ჰყოფს ყოვე-
ლსავე დაუსრულებელითა სიბრძნითა :

მ ან განაწესნა ჰსჯულნი წარმართებ-
სათჳს ქუჳყანისა . ჰსჯულნი უცვალებელ-
ნი · საკჳრველებისა ღირსნი სახენი შო-
რის სხუათა დასხუათა არსებათა შინა და
ყოველნი დაემორჩილებიან ნებასა მისსა :

-მერ

ⴖⴋⴄⴐⴇⴈ ⴖⴐⴋⴀⴑⴀ ⴂⴍⴌⴄⴁⴀⴑⴀ ⴘⴈⴌⴀ ⴇⴣⴑⴑⴀ ⴝⴅⴄⴃⴀⴅⴑ ⴗⴍⴅⴄⴊⴑⴀ ⴀⴜⴋⴗⴍⴔⴑⴀ. ⴜⴀⴐⴋⴍⴀⴃⴂⴄⴌⴑ ⴜⴀⴐⴑⴐⴓⴊⴇⴀ. ⴃⴀ ⴋⴈⴓⴜⴇⴍⴋⴄⴊⴈ ⴏⴀⴋⴈ ⴋⴍⴋⴀⴅⴀⴊⴈⴑⴀ ⴀⴊⴕⴃⴈⴊ ⴀⴐⴑ ⴃⴀ ⴚⴞⴀⴃ ⴜⴈⴌⴀⴘⴄ ⴇⴓⴀⴊⴇⴀ ⴋⴈⴑⴇⴀ :

ⴓⴑⴀⴓⴌⴟⴄⴑⴈ ⴑⴀⴈⴃⴓⴋⴊⴍ ⴂⴓⴊⴈⴑⴀ ⴘⴄⴌⴈⴑⴀ. ⴚⴞⴀⴃ ⴀⴐⴑ ⴋⴈⴑⴃⴀⴋⴈ. ⴋⴀⴌ ⴓⴜⴗⴈⴑ ⴓⴜⴈⴌⴀⴐⴄⴑⴓⴢ ⴂⴀⴌⴆⴐⴀⴞⴓⴊⴈ ⴘⴄⴌⴈ. ⴅⴈⴃⴐⴄⴋⴃⴈⴑ ⴈⴔⴈⴕⴐⴄⴁⴃⴄ :

ⴀⴐⴀ ⴐⴀⴢⴋⴄ ⴀⴐⴑ ⴓⴚⴞⴀⴃⴍ ⴞⴄⴃⴓⴑⴀ ⴘⴈⴌⴀ ⴋⴈⴑⴑⴀ. ⴃⴀⴐⴈⴂⴑⴀ ⴘⴈⴌⴀ ⴜⴈⴌⴀⴇⴓⴢ ⴋⴞⴈⴊⴓⴋⴊⴍⴁⴈⴑⴀ ⴋⴈⴑⴈⴑⴀ. ⴀⴐⴀ ⴐⴀⴢⴋⴄ ⴀⴐⴑ ⴘⴄⴋⴇⴞⴓⴣⴄⴅⴈⴇⴈ ⴀⴌⴓ ⴘⴄⴞⴃⴍⴋⴈⴇⴈ :

ⴈⴂⴈ ⴖⴈⴐⴑ ⴑⴀⴉⴣⴐⴓⴋⴊⴄⴁⴈⴑⴀ ⴀⴐⴑ. ⴗⴍⴅⴄⴊⴇⴀ ⴘⴈⴌⴀ ⴑⴀⴕⴋⴄⴇⴀ ⴋⴈⴑⴇⴀ. ⴂⴀⴌⴆⴐⴀⴞⴓⴀ ⴋⴈⴑⴈ ⴀⴐⴑ ⴋⴈⴓⴜⴇⴍⴋⴄⴊ. ⴃⴀ ⴇⴅⴀⴊⴑⴄⴁⴀ ⴂⴓ

ⴊⴈⴑ

დის ხმის ყოფისა მისისა . უმაღლეს არს ტკბილის ხმის ყოფასა ზედა კაცობრივსა ; ხატოვეეც სიბრძნესა მისსა . დაემკვიდრნესშე მისსა სიმდაბლითა . და იყავ სრულებით მორჩილ უმაღლესისა ნებისა მისისა :

სახიერება მისი ჰბრწყინავს ყოველთა შინა საქმეთა მისთა . იგი არს წყარო ბრწყინვალებისა . და საშუალი წერტ-ილი სრულებისა :

ქმნილნი გამოსრულნი ჴელთა მისთა ადიდებენ საკვირველსა სახიერებასა მისსა და უგალობენ ქებასა . მან შეიმოსნა იგინი შესაბამითა შუენიერებითა . იგი ჰზრდის ყოველთა ცხოველთა . და ჰხედავს ყოველთა არსებასა ნათესავითი ნათესავადმდე :

ესრეთ აღვუსრულებთ თაყვანთა ჩვენთა

ფალ· დიდება მისა შეურაცხყოფილ მყოფელთა ჴე-
ნ· რომელს მოვაქცევთ შესა ქვეყანად· ყოვ-
ლისა სავსე არს შეუძლებელითა მისითა :
მთანი და კევნი აღწევებენ დიდებასა მისსა
მდინარენი და ტყენი აქებენ დიდებასა მისსა
ხოლო შენ მოკვდავო· საკუთრად მო-
გცა შენ მოწყალებითა თჳსითა და განა-
დიდა შენ ყოველთა ზედა ქმნილთა :
მოგცა შენ გონება დაცვისათჳს ჴე-
ლმწიფებისა მისისა· ნიჭებითურთ გვ-
შენ სრულებითა საშუალისა გონებისა
ჭკვიერებითა შვენიერებისა შენსა :
მოგანიჭნა შენ გონიერებანი ყოვლი-
სათჳს· რათა გონით ლოცვა ცნობისა
დაჰბადიე სამსახურსა სრულებისა მისისა
მოწყალე მოწყალითა და სამართლითა შენსა გაწყ-
ხვევ

ხებულთა მსჯავრთა შენთა . წარმართებ
ისადმი სიცოცხლისა შენისა . შეაერთო
მან თანამდებობა შენი . ბუნებითითა
არსებითა შენითა . ესრეთ . რათა დამ
ორჩილებითა კანონ თა მისთათა . იქმნას
ჭეშმარიტი ბედნიერობა შენი :

და ესრეთ აქვს სახიერება მისი გალობათა
შინა . ცხად ყოფათა მადლობისათა . იფიქ
რე მდუმარებით საკვრველებათათჳს სიყუ
რულისა მისისათა . რათა განვრცელდეს მა
დლობა შენი გულთა შინა შენთა . ძაგენი
შენნი რათა გალობდენ ქებასა მისსა . და სა
ქმენი შენნი . რათა აღუსრულებდენ ერთგულებ
ასა შენსა სჯულისადმი მისისა :

უ ფალი არს მართლ მსაჯული იგი ჴს
ჯის ქუეყანასა სიმართლით და ჭეშმარიტ
ებითა

ებით · მოწყალებასა და სახიერებასა მი სსა ზედა არიან დაფუძნებულ ჰსჯულნი მისნი · და სტანჯავს იგი უცხელად და მარლუწველთა მათთა :

ნუ იფიქრებ კადნიერო კაცო · ვითარმედ სასჯელი შენი ჯერეთ ამისთვს არა არს · რომელ · რეცა არ მალედ ჳას ქელსა უფლი სასა · და ნუ ატყუებ თავსა შენსა · რომელ მოითმენს იგი უსჯულოებასა შენსა :

თუალნი მისნი ჰხედუენ საიდუმლოსა გულისა შენისასა · იგინი დაბეჭდილ არ იან მეკსიერებასა შინა მისსა · იგი არა ჰქედავს პირსა · არცა ამაოებითსა ღირს ებასა მოკუდავთასა :

დიდნი და მცირენი · ბრძენნი და უგუნ ურნი · განთავისუფლებულნი უღლისაგან

მო

მოკუდავისა ამის ცხოვრებისა • შეიერთენ თანაზიარად ღირსებისაებრ თჳსისა ნათე-ლისა წმიდასავანსა შინა ჭეშმარიტისა და მართლისა დამბადებელისასა :

ბრალეულნი და შებორკილებულნი შემ-ძრწუნდებიან • ოდეს უწყებულად გამოცხა-დდებიან წინაშე მსაჯულისა შენისა • ხოლო გულნი მართალთანი აღივსებიან სიხარუ-ლითა :

ვ ემ. ნოდეს ღისა ყოველთა შინა დღ-ეთა ცხოვრებისა შენისათა • აწყე ხლოვად ყუელთა რჩეულთა მის მიერთა • რათა წინათუმე და ვიხუვს შენ კეთილმოწყალებ-ამას • განვსაჯუმალოს შენ ნომიერებამან • ხოლო სიმართლე რათა წარგიმოდგინს შენ სასუფეველსა მკვიდრობისა • რათა აღვიყვანნეს

ინდ
.აჲ

შარავანდი შენი კეთილმოქმედებითა · მადლ
ითა შენი ღირსადმი · და ჭეშმარიტი სარწმ
უნოებსა · რათა შეაბერვიდენ შენშორის
თანამდებობითსა მსახურებასა მისსავ
ღონითამით დასტკბები შენ უმიწ
თა ბედნიერობითა მოკუდავსა ამას შინი
ცხოვრებასა შენსა · და შემდგომად მის
ხუდები ნეტარებასა მაღალსა · რომელ
იგი განსაზღვრებულ არს შენთვს
ს ა უ კ უ ნ ო დ ÷

დ ა ს ა ს რ უ ლ ი   კ ი ტ ა ბ ი ს
ბ რ მ ნ ი ს   ჭ ა ჩ ა თ ა ა

განსრულდა დიდებით ღთისა ׃
თუესა სეკდემბერსა დ ჩქს ურბ

ხელითა მესტამბე ზუბა შვილის მიურო
ვის მის რომანოზისათა :

დაზგის მმართუელობითა დარბია შვი
ლის თეოდორე დიაკონისათა :

და მწყრალობითა გოგელიძე ზაქარი
ასითა :

შენდობას ვითხოვთ ახალ მოსწავლენი
გასლდით :

მოძღუარსა ჩვენსა და მასწავლელს მო
ის უმაღლესობის კარის ხუცესს ქრი
სტესიას . შენდობა
უბძანეთ :

[illegible]

· Եւ ամենեքեան [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] երկրպագեցին

[illegible]

[illegible]

[illegible] ոչ մերձեցան · Եւ

[illegible] Թագաւոր[illegible]

[illegible] · Եւ

[illegible]

[illegible]

[illegible] · Եւ [illegible]

[illegible] ոչ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1312
472
1784